ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު)

(ޤާނޫނަށް ގެނެވުނު 15 އިޞްލާޙު ހިމެނޭގޮތަށް)

ތަޢާރުފާއި ނަން

1. (ހ) މި ޤާނޫނަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޫރިޒަމް ތަރައްޤީކުރުން ސަރަހައްދުތަކާއި ރަށްރަށް ކަނޑައެޅުމާއި، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ހެދުމަށް ރަށްރަށް ދޫކުރުމާއި، ރިސޯޓް ހިންގުމާއި، ހޮޓާ އަދި ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ހެދުމަށް ބިން ދޫކުރުމާއި، އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިޒަމް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓްތަކާއި ސަރުކާރުގެ ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓްތައް ތަރައްޤީކުރުމަށާއި ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކުރުމަށް ބިން ދޫކުރުމާއި، އެފަދަ ތަންތަން ހިންގުމާއި، ޔޮޓް ބަނދަރާއި، ޔޮޓްތަކާއި، ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުތަކާއި، ފީނުމުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި، ދަތުރު ރާވައި ހިންގުމުގެ ހިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކާއި، އެހެންވެސް ފަތުރުވެރިކަމުގެ އެކި ވިޔަފާރިއާގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނެވެ.[1]

(ށ) މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ، "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު" އެވެ.

ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި ހޮޓާ ހެދުމަށް ބިންދޫކުރުމާއި އެފަދަ ތަންތަން ހިންގުމާއި ގެސްޓްހައުސް އަދި ޔޮޓް ބަނދަރު ފަދަ ތަންތަން ހިންގުން

2. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި، ރިސޯޓް ހޮޓަލާއި، ހޮޓާ ހެދުމަށް ރަށްރަށާއި ބިންބިމާއި ފަޅު ދޫކުރަންވާނީ، އަދި ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި، ރިސޯޓް ހޮޓަލާއި، ހޮޓާ އަދި ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ފަދަ ތަންތަނާއި ޔޮޓް ބަނދަރު ހިންގަންވާނީ، އަދި ޔޮޓްތަކާއި ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުތައް ދުއްވަންވާނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.[2]

ފީނުމުގެ ހިދުމަތާއި ދަތުރު ރާވައި ހިންގުމުގެ ހިދުމަތް

3. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފީނުމުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަން ހިންގައި، އެފަދަ ތަންތަނުން ހިދުމަތް ދީ، ދަތުރު ރާވައި ހިންގުމުގެ ހިދުމަތްދީ ހަދަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

ދިނުން

ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތް ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

އިންޓެގްރޭޓެޑް ޓޫރިޒަމް ނުވަތަ ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓްތަކާއި ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ރިސޯޓްތަކަށް ބިން ދޫކުރުމާއި އެފަދަ ތަންތަން ހިންގުން

3-1. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންޓެގްރޭޓެޑް ޓޫރިޒަމް ޕްރޮޖެކްޓްތަކާއި ސަރުކާރުގެ ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓްތައް ތަރައްޤީކުރުމާއި ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކުރުމަށް ރަށްރަށާއި ބިންބިމާއި ފަޅު ކުއްޔަށް ދޫކުރަންވާނީ، އެފަދަ ޕްރޮޖެކްޓްތަކުގެ ދަށުން ތަންތަން ތަރައްޤީކުރަންވާނީ، އެފަދަ ތަންތަން ހިންގަންވާނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.[3]

ޓޫރިޒަމްގެ ސަރަޙައްދުތަކާއި ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ހަދާނެ ރަށްރަށާއި، ރިސޯޓް ހޮޓާއި، ހޮޓާ އަދި ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ހަދާނެ ތަންތަން ކަނޑައެޅުން[4]

4\. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ހެދުމާއި އިންޓެގްރޭޓެޑް ޓޫރިޒަމް ތަރައްޤީކުރުމާއި ސަރުކާރުގެ ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓްތައް ތަރައްޤީކުރުމާއި ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރާނެ ރަށްރަށާއި ބިންބިމާއި ފަޅުފަޅު، އަދި ރިސޯޓް ހޮޓާއި، ހޮޓާ އަދި ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ހަދާނެ ތަންތަނާއި، ޓޫރިޒަމްގެ ބޭނުމަށް ތަރައްޤީކުރާ އެނޫންވެސް ތަންތަނާއި ސަރަޙައްދުތައް ކަނޑައަޅާނީ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ.

(ށ)[5] މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން ޚާއްޞަކޮށް، އަންނަނިވި ތަންތަނާއި ސަރަޙައްދުތައް، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ތަރައްޤީކުރާ ތަންތަނާއި ސަރަޙައްދުތަކުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާނީ، އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުންނެވެ.

(1) މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށް ނުވަތަ ސިޓީތަކުގައި، އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއްގެ ބިނާވެރިގެ ޕްލޭނާ އެއްގޮތް ގޮތުގެމަތިން، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ތަރައްޤީކުރާ ބިން ކަނޑައަޅާނީ، އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ރަށު ނުވަތަ ސިޓީ ކައުންސިލުންނެވެ.

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާޙުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާޙުކުރެވިފައި

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާޙުކުރެވިފައި

(2) މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށް ނުވަތަ ސިޓީތައް ނިސްބަތްވާ ރަށު ނުވަތަ ސިޓީ ކައުންސިލުގެ އިދާރީބާރުގައި ހިމެނޭ ފަޅު ރަށްރަށާއި ފަޅުތައް، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ތަރައްޤީކުރާ ސަރަޙައްދުތަކުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ކަނޑައަޅާ ސަރަޙައްދުތަކުގައި ތަރައްޤީކުރާނީ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ހޮޓާތެވެ.[6]

<u>ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތައް</u>

5. ފަތުރުވެރިކަމާބެހޭ ކަންކަމަށް ރަށްރަށާއި ބިންބިމާއި ފަޅު ކުއްޔަށް ދިނުން[7]

(ހ) ފަތުރުވެރިކަމާބެހޭ ކަންކަމަށް ރަށް، ނުވަތަ ބިން، ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށް ދޫކުރާނީ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތިން ގޮތުންކުރެ ގޮތަކަށެވެ.[8]

(1) ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން އާންމުކޮށް އިޢުލާންކޮށްގެން، ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލެއްގެ މަތިން، އެކަށީގެންވާ އެންމެ ރަނގަޅު ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާ މީހަކަށް ނުވަތަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުން؛ ނުވަތަ

(2) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި އެހެން އޮކްޝަނަކޮށް، ޓެންޑަރުގައި، ނުވަތަ ބިޑުގައި، ނުވަތަ ފަދަގައި ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ މަޝްރޫޢެއްގެ ތަފްޞީލާއި، އެ ރަށަކަށް، ނުވަތަ ބިމަކަށް، ނުވަތަ ފަޅަކަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހެޅުމުން، މި ޤާނޫނާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ރަށެއް، ނުވަތަ ބިމެއް، ނުވަތަ ފަޅެއް ކުއްޔަށް ދިނުން.

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި
[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އެ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިސްލާޙުކުރެވިފައި
[8] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރުގެ ފުރަތަމަ އިބާރާތް އިސްލާޙުކުރެވިފައި

(3) ދައުލަތުގެ އާންމު މަސްލަޙަތަކަށްބަލައި ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ އިޤްތިޞާދީ ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ އިޖްތިމާޢީ ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ ޕްރޮޖެކްޓް މުހިންމު ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން، ދުރާލާ އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ މުހިންމު މަޝްރޫޢުތައް ހަވާލުކުރެވޭ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ އެފަދަ މަޝްރޫޢަކަށް ޚަރަދުކުރާ ފަރާތަކަށް، ކްރޮސް ސަބްސިޑީގެ ގޮތުގައި، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ތަރައްޤީކުރުމަށް ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ދޫކުރުން.[9]

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ރަށެއް، ނުވަތަ ބިމެއް، ނުވަތަ ފަޅެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރާނީ، އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވުމުންނެވެ.

(1) އެ ރަށް، ނުވަތަ ބިން، ނުވަތަ ފަޅަކީ، އެ ތަނެއްގައި ހިންގަން ހުށަހަޅާ މަޝްރޫޢު ހިންގުމަށް ބޮޑުމިނުގެ ގޮތުން އެކަށީގެންވާ ތަނަކަށްވުން؛ އަދި

(2) ރަށަކީ، ނުވަތަ ބިމަކީ، ނުވަތަ ފަޅަކީ ތިމާވެށްޓާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅައި އާންމުކުރާ އެކުއިޒިޝަން ދީ، އެކި އެއްފަރާތް ދައްކާފައިވުން؛ އަދި

(3) ރަށަކީ، ނުވަތަ ބިމަކީ، ނުވަތަ ފަޅަކީ، އެހެން ފަރާތަކަށް، އެތަނެއްގައި ހިންގަން ހުށަހަޅާފައިވާ މަޝްރޫޢު ހިންގުމަށް މާލީ ގޮތުންނާއި، ފަންނީ ގޮތުން ޤާބިލު ފަރާތަކަށްވުން.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތަކުގެ އިތުރުން

[9] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި އިތުރު ޝަރުތު ކަނޑައެޅުމަކަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ރަށެއް، ނުވަތަ ބިމެއް، ނުވަތަ ފަޅެއް ކުއްޔަށް ދިނުމުގައި ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން އަމަލުކުރަންވާނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(1) އެރަށް ރަށަކަށް، ނުވަތަ ބިމަކަށް، ނުވަތަ ފަޅަކަށް އެދި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތަކެއް، ހަމަހަމަކަމާއި ހާމަކަން ބޮޑު ގޮތެއްގައި ފަންނީ ގޮތުންނާއި މާލީ ގޮތުން ވަޒަންކުރާނެ ގޮތުގެ މިންގަނޑެއް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައި، ހުށަހެޅޭ ކޮންމެ ހުށަހެޅުމެއް އެ މިންގަނޑާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ވަޒަންކުރުން؛

(2) [އުނިކުރެވިފައި][10]

(3) ރަށެއް، ނުވަތަ ބިމެއް، ނުވަތަ ފަޅެއް ދޫކުރުމަށް ފަހު، އެ ކަމާބެހޭ ތަފްސީލު މަޢުލޫމާތު ލިޔުމުން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނާއި، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހާ ހިއްސާކުރުން.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ރަށް ނުވަތަ ފަޅު ނުވަތަ ބިން ދޫކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގަވާއިދު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ފަތުރުވެރިކަމުގެ ކަންކަމަށް ކޮންމެ މާލީ އަހަރަކު ދޫކުރެވުނު ރަށްރަށާއި ބިންބިމާއި ފަޅުފަޅުގެ އަދަދާއި، އެތަންތަނާބެހޭ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ރިޕޯޓެއް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާއި މަޝްވަރާއާއެކު ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލައި ޢާންމުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2024، އެ ޤާނޫނަށް 14 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އުނިކުރެވިފައި

ލިސްޓަށް އުނިއިތުރު ގެންނަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ހުއްދައާއެކު އެ ލިސްޓަށް އުނިއިތުރު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.[11]

(ށ)[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސަރުކާރު ބައިވެރިވެގެން އިންވެސްޓްކުރުމަށްޓަކައި ކުއްޔަށް ދޫކުރެވިފައިވާ ރަށްރަށާއި، ބިންބިމާއި ފަޅުތައް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ތަރައްޤީކުރުމަށްޓަކައި ސަރުކާރު ހިމެނޭގޮތަށް ހެދިފައިވާ ޖޮއިންޓް ވެންޗަރ ކުންފުނިތަކުގައި ހިމެނޭ ސަރުކާރުގެ ހިއްސާ، އެ ޖޮއިންޓް ވެންޗަރ ކުންފުނީގައި ހިމެނޭ އަނެއް ހިއްސާދާރަކަށް ނުވަތަ ހިއްސާދާރުންނަށް ނުވަތަ ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް މި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ވިއްކުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސަރުކާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(1) ހިއްސާ ވިއްކާއިރު، އެ ހިއްސާ ވިއްކާލުމުގެ މުޢާމަލާތް ހިންގަންވާނީ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސްއިން ކަނޑައަޅައި އާންމުކުރާ ގަވާއިދަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(2) މި އަކުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަރުކާރު ހިމެނޭގޮތަށް ހެދިފައިވާ ޖޮއިންޓް ވެންޗަރ ކުންފުނިތަކުގައި ހިމެނޭ ސަރުކާރުގެ ހިއްސާ ވިއްކުމުގައި، ސަރުކާރުގެ ހިއްސާގެ އެންމެ ދަށް އަގު ކަނޑައަޅާނީ، ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޢައްޔަންކުރާ މުސްތަޤިއްލު ވެލުއަރެއް ގުޅުވެރިކޮށް ރަގަ ވެލުއޭޝަންކުރުމުންނެވެ. އަދި އެ ވެލުއޭޝަން ހެދުމުގައި، ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހެދުން ދޫކުރާ ރަށްތަކާއި މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ އުސޫލާއި ޖެހޭ ބިމު ކުއްޔާ ރިއާޔަތް ކުރަންވާނެއެވެ.

[11] ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2024، އެ ޤާނޫނަށް 14 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

(ހ)[13] އެހެން ގާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނަމަވެސް، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(1) ފަތުރުވެރިކަމާބެހޭ ކަންކަމަށް ރަށް، ނުވަތަ ބިން، ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށް ދިނުމުގައި އަމަލުކުރަންވާނީ މި ގާނޫނަށެވެ.

(2) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށް ދޫކުރާނީ ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީން ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނަމަވެސް، މި ގާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޒޯންތަކުގައި، ރަށު ކައުންސިލްތަކާއި ސިޓީ ކައުންސިލްތަކުގެ އިޚްތިޔާރުގައި ހިމެނޭ މިހާރު ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށުން ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް އެ ރަށެއްގެ ބިންފަރީގެ ޕްލޭންގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ބިންތައް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ، އެ ބިމެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލުން އާންމުކޮށް އިއުލާންކޮށްގެން، ކަމާގުޅޭގޮތުން ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، އެކަށީގެންވާ އެންމެ ރަނގަޅު ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާ ފަރާތަކަށެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަކަށްޓަކައި، ކައުންސިލްތަކުން ބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދާނީ، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.[14]

(ނ) (1) ދައުލަތުގެ އާންމު މަންފާއަކަށްޓަކައި ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ އިޤްތިޞާދީ ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ އިޖްތިމާއީ ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލެއް މުހިންމު ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން، ދުރާލާ އިއުލާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން

---

[13] ގާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ގާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި
[14] ގާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ގާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި

ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ މުހިންމު މަޝްރޫޢެއް ހަވާލުކުރެވޭ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ އެފަދަ މަޝްރޫޢަކަށް ޚަރަދުކުރާ ފަރާތަކަށް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ކްރޮސް ސަބްސިޑީގެ ގޮތުގައި ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ނުވަތަ ފަޅެއް ސަރުކާރުން ދޫކުރަންވާނީ، މި އަކުރުގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (10) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި އަކުރުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.[15]

(2) މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ކްރޮސް ސަބްސިޑީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދައުލަތުގެ އާންމު މަސްލަހަތަށްޓަކައި ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ އިޤްތިޞާދީ ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ އިޖްތިމާޢީ ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ އެހެންވެސް މުހިންމު ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން، ދުރާލާ އިޢުލާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކެއްގެ މަތިން ހިންގާ މަޝްރޫޢު ހަވާލުކުރެވޭ ފަރާތަކުން ދުރާލާ ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދަކަށް އެފަރާތުގެ އަމިއްލަ ފައިސާ އިންވެސްޓްކޮށްގެން އެ މަސައްކަތް ކުރާކަމަށްބަލައި، ނުވަތަ އެފަދައިން ހިންގާ މަޝްރޫޢަކަށް ޚަރަދުކުރާ ފަރާތަކުން ދުރާލާ ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދަކަށް އެފަރާތުގެ އަމިއްލަ ފައިސާ ޚަރަދުކުރާކަމަށްބަލައި، އެ މަޝްރޫޢުގެ އަގުގެ މުޤާބިލުގައި ދައުލަތުން އެފަރާތަކަށް ދޭ އިނާޔަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ލުއިތަކުގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދޫކުރާ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅެވެ.[16]

(3) މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ

[15] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިޟާފުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

[16] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިޟާފުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

ދަސްތޫރުއަކާއި، އަދި ދަސްތޫރީ ބާވަތުގެ ފަރާތަކުން ނުވަތަ ދަސްތޫރުއަން ބޭނުންވާ ފައިސާ ހަރަދުކުރުމަށް އެއްބަސްވާ ފަރާތުން އެނގި މަދުވެގެން ކުރަންޖެހޭ އިންވެސްޓްމަންޓުގެ އަދަދުތައް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރަކުން ކަނޑައަޅައި، ކޮންމެ އަހަރަކު ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.[17]

(4) މި މާއްދާގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ދޫކުރާ ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ފަޅެއް ދޫކުރެވޭނީ، ގިނަވެގެން 50 (ފަންސާސް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށެވެ.[18]

(5) މި އަކުރުގެ (4) ވަނަ ނަންބަރު އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ރަށް ބާވަތުގެ ފަރާތާ މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ބާވަތުކޮށްފައިވާ ދަސްތޫރު ފުރިހަމަކޮށް ނިމިފައިވާ ޕާޓީގައި، ނުވަތަ އެފަރާތުން ދަސްތޫރުއަން ހަރަދުކުރަންޖެހޭ ޖުމްލަ ފައިސާ ދައުލަތަށް ދައްކަން ނިމިފައިވާ ޕާޓީގައި، އެފަރާތުން މި ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފީ ދެއްކުމުން، ކުއްޔަށް ދޫކުރާ މުއްދަތު، އިތުރު 49 (ސާޅީސްނުވައެއް) އަހަރުދުވަހަށް އިތުރުކޮށްދެވިދާނެއެވެ.[19]

(6) މި މާއްދާގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ދޫކުރާ ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ފަޅެއް ވަކި ފަރާތަކަށް ދޫކުރަން ސަރުކާރުން ނިންމުމާއެކު، އެ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ދޫކުރަން ނިންމަނީ، ސަރުކާރުގެ އެހެން އިދާރާއަކުން ކުރުގައިވިނަމަވެސް، އެފަދައިން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއްގެ ގޮތުގައި

[17] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި
[18] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި
[19] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2024، އެ ޤާނޫނަށް 13 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި.

މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވަކި ފަރާތަކަށް ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ނުވަތަ ފަޅެއް ދޫކުރުމަށް ކަމާބެހޭ އިދާރާއިން ނިންމުމާއެކު، މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އެ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީގެ ދަށަށް ނަގުލުވެގެންދާނެއެވެ. އަދި އެ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅާ ގުޅޭގޮތުން އަމަލުކުރާނީ މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.[20]

(7) މި މާއްދާގެ ދަށުން ކޮރަސް ސަބްލީޒްގެ ގޮތުގައި ދޫކުރާ ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ނުވަތަ ފަޅެއް ދޫކުރަންވާނީ، އެ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ދޫކުރެވޭ ފަރާތައި ދިވެހިސަރުކާރު ދެމެދު ވެވޭ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުންނެވެ. އަދި އެ އެއްބަސްވުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، މި މާއްދާގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ މަޝްރޫޢުގެ ދަށުން އެފަރާތާ ހަވާލުކުރެވޭ މަސައްކަތް ފުރިހަމަކޮށްނިމުމަ ނުވަތަ އެފަރާތުން އެ މަޝްރޫޢަކަށް ކުރަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ހަރަދު ނުކޮށްފިނަމަ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ވަކިކުރެވޭނެ ހާލަތްތަކެއް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.[21]

(8) މި މާއްދާގެ ދަށުން ކޮރަސް ސަބްލީޒްގެ ގޮތުގައި ދޫކުރާ ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ނުވަތަ ފަޅެއް ދޫކުރެވޭނީ، މި މާއްދާގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ މަޝްރޫޢު ހަވާލުކުރެވޭ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ މަޝްރޫޢަށް ޚަރަދުކުރާ ފަރާތުން އެފަރާތުގެ އަމިއްލަ ފައިސާ އިންވެސްޓްކޮށްގެން ކުރާކަމަށްޓަކައި، އެ ފައިސާގެ މުޤާބިލުގައި އެފަރާތަށް ދޭ އިސްތިޢާރެއް ނުވަތަ ލޯނެއް ނުވަތަ ބަދަލުއެއްގެ

[20] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި
[21] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

ގޮތުގައި ދޫކުރެވޭ ރަހުނެއް ނުވަތަ ބިމެއް ނުވަތަ ފަޅެއްގެ ގޮތުގައި ކަމަށްވާނީ، އެ ރަހުނަށް ނުވަތަ ބިމަށް ނުވަތަ ފަޅަށް ދައްކަންޖެހޭ ކުލި އަދި އެކުއިޒިޝަން ކޮސްޓް، އެފަރާތުން ކުރާ އިންވެސްޓްމަންޓާ އަޅައިކަނޑައިދެވޭނެއެވެ.[22]

(9) މި މާއްދާގެ ދަށުން ކެޕިޓަލް ސަބްސިޑީގެ ގޮތުގައި ދޫކުރާ ރަންރަށް ދޫކުރުމާބެހޭ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.[23]

(10) މި މާއްދާގެ ދަށުން ކެޕިޓަލް ސަބްސިޑީގެ ގޮތުގައި ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ދޫކުރުމަށް އެފަދަ ތަންތަނުގެ އެންމެ ކުޑަ އެކުއިޒިޝަން ކޮސްޓް ހިސާބުކުރާނެ މިންގަނޑެއް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.[24]

އެއް ފަރާތެއްގައި ހިމެނޭ ދެ ރަށް ފަޅު ރަށްތަކެއްގެ ގޮތުގައި ހިންގުން[25]

5-1. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއް ހެދުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގައި އުފެދިފައިވާ ނުވަތަ ހިއްކާފައިވާ އެއް ރަށަށްވުރެ ގިނަ ރަށް، އެއް ފަރާތެއްގައި ހިމެނޭނަމަ، އެ ރަށްތަކަކީ ވަކި ރަށްތަކެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި، އެ ރަށްތައް، ވަކިވަކި ފަރާތްތަކަށް ކުއްޔަށްދެވިދާނެއެވެ.

(ށ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުނުއިރު، ކުއްޔަށްދީފައިވާ ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއް ހިންގާ އެއްފަޅު ރަށަކީ ނުވަތަ ފަޅަކީ ނުވަތަ ބިމަކީ، އެއް ރަށަށްވުރެ ގިނަ ރަށް އެއް ފަރާތެއްގައި ހިމެނޭގޮތުން ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށްތަކެއްކަނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން

---

[22] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި. އަދި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އަދި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

[23] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި

[24] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި

[25] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތެއްގެމަތިން، އެ ރަށްތަކާ ވަކިވަކި ރަށްތަކެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި، ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ފަރާތުން އެއިން ރަށެއް ނުވަތަ ރަށްތަކެއްގެ މަސައްކަތް ނިމިފައިވާ ބައެއް، ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ވިއްކައި ނުވަތަ ކުއްޔަށްދީ ހުއްދަދެވޭނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން އެއް ފަޅުއެއްގައި ހިމެނޭ ދެ ރަށެއް ނުވަތަ ރަށްތަކުގެ ގޮތުގައި ހިންގުމަށް ކުއްޔަށްދޫކުރުމުގެ އުސޫލުތަކާއި، އެފަދަ ރަށްތަކުގެ ބަދަލުގައި ކުއްޔަށްދޭ ރަށްތަކެއް ނަގާނެ ގޮތާއި، އެފަދަ ރަށްތަކުގެ ކުލި ބަލާނެ ގޮތާއި، އިންތިޒާމް އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށިއިރު، ކުރީގެ އެއް އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެއް ފަހަރަށްވުރެ ގިނަ ފަހު ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާނަމަ މި މާއްދާގެ ދަށުން އެ ވަކިވަކި ފަޅުތަކަށްވެސް ވަކި ކުރީގެ އެއްބަސްވުން އުވާލެވިފައިނުވާނެއެވެ.[26]

6. އެގްރިކަލްޗަރ ކުރުމާއި އެގްރިކަލްޗަރގައި ހިމަނަންޖެހޭ ކަންތައްތައް

މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުއްޔަށްދޫކުރާ ރަށެއްގައި ނުވަތަ ބިމެއްގައި ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހަދަންވާނީ، ސަރުކާރާއި ރަށް ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތާ ދެމެދުގައި ކުރާ އެގްރިމެންޓްގެ ދަށުންނެވެ. މި އެގްރިމެންޓްގައި ތިރީގައިވާ ކަންތައްތައް ބަޔާންކޮށްފައި ހުންނަންވާނެއެވެ.

(ހ) ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ރަށް ނުވަތަ ބިން.

(ށ) ކުއްޔަށް ދޫކުރާ މުއްދަތު.

(ނ) ކުއްޔަށް ދޫކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިމާރާތްކުރުމަށް މުއްދަތެއް ދޭނަމަ، އެމުއްދަތަކީ، ރިޒޯޓް ހިންގަން ފަށާނޭ ތާރީޚު.

(ރ) ކުއްޔަށް ދޫކުރާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން އެގްރިމެންޓް ބާތިލުކުރެވޭނެ

[26] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި

ހާލަތްތަކާއި، އެ ހާލަތްތަކުގައި އަމަލުކުރާނެގޮތް.

(ބ) ކުލީގެ އަދަދާއި ކުލި ދައްކާނެ ގޮތް.[27]

(ޅ) ޓެންޑަރ ފާސްވެގެން ރިޒޯޓް ކުއްޔަށް ދޫކުރަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ ރިޒޯޓް ހިންގުން އެހެން ފަރާތަކާ ހަވާލުކުރަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، އަމަލު ކުރާނެގޮތް.

(ކ) ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ތަރައްޤީކުރުމަށް ސަރުކާރުން ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށެއްގައި ނުވަތަ ފަޅެއްގައި ނުވަތަ ބިމެއްގައި ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ވިއްކާލަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ ސަރުކާރާއި ރަށް ނުވަތަ ފަޅު ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތާ ދެމެދުގައި ކޮށްފައިވާ އެގްރީމަންޓުގެ ދަށުން ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތަށް ލިބިފައިވާ ޙައްޤުތައް އެހެން ފަރާތަކަށް ވިއްކާލަން ނުވަތަ ބަދަލުކުރަން، އަމަލުކުރާނެ ގޮތް.[28]

(އ)[29] ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތުން އެގްރީމަންޓް ހިލާފުވެއްޖެނަމަ އަމަލުކުރާނެގޮތް.

ކުލި[30] 7. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި ޓޫރިސްޓް ހޮޓަލާއި ޔޮޓް މެރީނާއާއި ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ފްލޮޓެލާއި އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިޒަމް ޕްރޮޖެކްޓްތަކަށް ކުއްޔަށްދޭ ރަށްރަށާއި ބިންބިމުގެ ކުލި ސަރުކާރަށް ދައްކާނީ މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(1) ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި ޓޫރިސްޓް ހޮޓަލާއި ޔޮޓް މެރީނާ އަދި އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިޒަމް ޕްރޮޖެކްޓްތަކަށް ކުއްޔަށްދޭ ރަށްރަށް ފަޅު ރަށްތަކާއި ބިމުގެ ކުލި ދައްކާނީ މި ޤާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(2) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމް ޤާނޫނު)

---

[27] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައިވޭ

[28] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައިވޭ

[29] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއިން އިތުރުކުރެވުނު އަކުރާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ރ) (އ) އަކުރު ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައިވޭ

[30] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކޮށް، ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރެވިފައިވޭ. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައިވޭ

އަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްތަކުން ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވިފައިވާ ބިންތަކުގެ ކުލި ދައްކާނީ މި ޤާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 2 ގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.[31]

(3) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ފަހުން މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްތަކުން ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ބިންތަކުގެ ކުލި، އެ ބިމެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ބީލަމުގެ ނަތީޖާއިން، މި ޤާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 2 ގައިވާ އުސޫލުގެ ދަށުން އެ ބިމަކަށް ހިސާބުކުރެވޭ ކުލީގެ މިންވަރަށްވުރެ ކުޑަ ނުވާގޮތަށް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.[32]

(ށ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި، ޓޫރިސްޓް ހޮޓާލާއި، ހޮޓާ މަރީނާ އަދި ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ހެދުމަށާއި، އިންޑަސްޓްރިއަލް ޓޫރިޒަމް ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ރަށްރަށާއި ބިންބިމަށްވެސް ކުލި ދައްކާނީ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށެވެ.[33]

(ނ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ކުލި ދައްކަން ފަށާނީ، 1 ޖަނަވަރީ 2021 އިން ފެށިގެންނެވެ.

އެގްރީމެންޓް ބާތިލުވުމުން ނުވަތަ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ސަރުކާރާ ރިސޯޓް ހަވާލުކުރުން

8. (ހ) ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއް ހެދުމަށް ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ، އެރަށެއް ނުވަތަ އެބިމެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމަށްކުރާ އެގްރީމެންޓްގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން، ނުވަތަ އެމުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން އެގްރީމެންޓް ބާތިލުވުމުން، މިމާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ސަރުކާރުން އަމަލުކުރަންޖެހޭކަމައި

[31] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި
[32] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި
[33] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

އެރިޒޯޓެއް ހިންގަމުންއައި ފެންވަރުގައި، އެރަށެއް ނުވަތަ އެބިމެއް ސަރުކާރާ ހަވާލުކުރަން ޝަރުޠުކުރެވޭނެއެވެ.

(ހ) ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ހެދުމަށް ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ނުވަތަ އެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތުން އަމިއްލައަށް އެދިގެން ނޫންގޮތަކަށް، ނުވަތަ ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތުން އެގްރީމެންޓާ ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ނޫންގޮތަކަށް އެގްރީމެންޓް ބާޠިލުވުމުން، އެ ރަށް ނުވަތަ އެ ބިން އަނބުރާ ސަރުކާރަށް ހަވާލުކުރުމުން، އެ ރަށް ނުވަތަ އެ ބިމުގައިވާ އިމާރާތްތަކާއި ތަކެތީގެ އަގުން، އެ ރަށް ނުވަތަ އެ ބިން ސަރުކާރާ ހަވާލުކުރާ ތާރީޚާ ހަމައަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ކަނޑައަޅާ އުސޫލަކާ އެއްގޮތަށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ކަނޑައަޅައި ދޭން އަދި، އެ ރަށް ނުވަތަ އެ ބިމެއް ކުއްޔަށް ހިފައިގެން އުޅުނު ފަރާތަކުން އެ ރަށް ނުވަތަ އެ ބިން އަނބުރާ ސަރުކާރާ ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 2 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސަރުކާރުން ދޭންވާނެއެވެ.

(ށ) ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުން، ނުވަތަ އެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން އެގްރީމެންޓް ބާޠިލުވެގެން، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސަރުކާރާ ހަވާލުކުރާ ރަށް ނުވަތަ ބިން، މި ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުއްޔަށް ދޫކުރާއިރު، ދޫކުރެވޭނީ ކުރިން އެ ރަށް ނުވަތަ އެ ބިން ކުއްޔަށް ހިފައިގެން އުޅުނު ފަރާތަށްކަމުގައި ވަނީނަމަ، އެ ރަށް ނުވަތަ އެ ބިމުގައިވާ އިމާރާތްތަކާއި ތަކެއްޗަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ އަގު ދިނުމެއް ނުޖެހޭނެއެވެ.

ކުއްޔަށް ދޫކުރާ މުއްދަތު[34]

9. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބުނެފައިވާ ހާލަތްތައް ފިޔަވައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ހެދުމަށް ދޫކުރާ ރަށްރަށާއި ބިންބިމާއި

[34] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

ފަޅުފަޅު ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތާ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ޙަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން މީލާދީ 50 (ފަންސާސް) އަހަރުދުވަހަށެވެ.[35]

(ނ) ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ހެދުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށެއްގެ ނުވަތަ ބިމެއްގެ ނުވަތަ ފަޅެއްގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް އެދި އެ ރަށެއް ނުވަތަ އެ ބިމެއް ނުވަތަ އެ ފަޅެއް ކުއްޔަށް ހިފިފައިވާ ފަރާތުން އެދިއްޖެނަމަ، މި މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތީން އެ ރަށެއް ނުވަތަ އެ ބިމެއް ނުވަތަ އެ ފަޅެއް އެފަރާތަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރި ތާރީޚުން 50 (ފަންސާސް) އަހަރަށްވުރެ އިތުރުނުވާނެ ގޮތެއްގެމަތީން، އެ ރަށެއް ނުވަތަ އެ ބިމެއް ނުވަތަ އެ ފަޅެއް ކުއްޔަށްދީފައިވާ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދެވިދާނެއެވެ.[36]

(ރ)[37] މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ނުވަތަ ފަޅެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވިފައިވާ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް އެދި އެ ރަށެއް ނުވަތަ އެ ބިމެއް ނުވަތަ އެ ފަޅެއް ކުއްޔަށް ހިފިފައިވާ ފަރާތުން ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، ތިރީގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ފީއެއް ނެގުމަށްފަހު އެ ރަށެއް ނުވަތަ އެ ބިމެއް ނުވަތަ އެ ފަޅެއް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.

(1) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ފައިސާ ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް އެއްބަސްވާނަމަ، މުއްދަތު އިތުރުކުރާ ކޮންމެ އަހަރަކަށް 100,000 (އެއް ލައްކަ)

[35] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2015، އެ ޤާނޫނަށް 7 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައިވޭ. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައިވޭ. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައިވޭ

[36] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2024، އެ ޤާނޫނަށް 13 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައިވޭ. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައިވޭ

[37] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައިވޭ. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2024، އެ ޤާނޫނަށް 13 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައިވޭ. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައިވޭ

އެމެރިކާ ޑޮލަރު އާއި އެއްވަރަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.

(2) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށި ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތަށްފަހު ފައިސާ ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް އެއްބަސްވާނަމަ، މުއްދަތު އިތުރުކުރާ ކޮންމެ އަހަރަކަށް 200,000 (ދެ ލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު އާއި އެއްވަރަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.

(ހ) [އުނިކުރެވިފައި][38]

(ށ) [އުނިކުރެވިފައި][39]

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ޓޫރިޒަމްބޯޑް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހެޅުމުން، އެ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅާ ފުރިހަމަވެފައިވާ ކަމަށްވާނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމެއް މިނިސްޓްރީއަށް ލިބުމާ 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިނިސްޓްރީން އެފަރާތަކަށް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.[40]

(ރ) [އުނިކުރެވިފައި][41]

(ބ) [އުނިކުރެވިފައި][42]

[38] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2014، އާ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އާ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އާ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އުނިކުރެވިފައި

[39] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2014، އާ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި، އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އާ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އާ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އުނިކުރެވިފައި

[40] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އާ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އާ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

[41] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އާ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އުނިކޮށް ނަންބަރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި

[42] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އާ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އުނިކޮށް ނަންބަރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި

(ހ)[43] ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހުޅުވަން ދޫކުރެވިފައިވާ ރަށްރަށް ނުވަތަ ބިންބިން ނުވަތަ ފަޅުފަޅުގެ ތެރެއިން މި މާއްދާގެ ދަށުން 50 (ފަންސާސް) އަހަރަށް ލިބިފައިވާ ރަށްރަށް ނުވަތަ ބިންބިން ނުވަތަ ފަޅުފަޅު ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ފަރާތަކީ ތިރީގައި ބުނެފައިވާ ޝަރުތުތަކެއް ހަމަވާ ފަރާތެއްނަމަ، އެ ރަށެއް ނުވަތަ އެ ބިމެއް ނުވަތަ އެ ފަޅެއް ކުއްޔަށްދޫކުރެވިފައިވާ މުއްދަތު، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތަކަށް، އަދި ގިނަވެގެން 49 (ސާޅީސް ނުވައެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް އިތުރުކުރެވިދާނެއެވެ.

(1) ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ފަރާތުން ސަރުކާރަށް ދައްކަންޖެހޭ އެއްވެސް ކުއްޔެއް ނުވަތަ ޖޫރިމަނާއެއް ނުވަތަ ޚަރަދެއް ނުވަތަ ފީއެއްވާނަމަ، އެ ފައިސާ ދައްކައި ހަމަކޮށްފައިވުން؛ މީގެ ތެރޭގައި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ފަސްކޮށްދީފައިވާ ކުއްޔާއި ޖޫރިމަނާ ނުހިމެނެއެވެ. އަދި،

(2) ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށްދޫކުރެވިފައިވާ މުއްދަތަށް އެކީ އެއްފަހަރާ 20 (ވިހި) އަހަރުދުވަސް އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާބެހޭ ގާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅައި، އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ފީއެއްގެ ގޮތުގައި 2،500،000 (ދެ

[43] ގާނޫނު ނަންބަރު 8/2015، އެ ގާނޫނަށް 7 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި. ގާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އެ ގާނޫނަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އަދި، ގާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ގާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރުގެ ފުރަ އިބާރާތް އިސްލާހުކުރެވިފައި. އަދި، ގާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ގާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރު އުނިކޮށް ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރެވިފައި. އަދި، ގާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ގާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އަދި، ގާނޫނު ނަންބަރު 9/2024، އެ ގާނޫނަށް 13 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އަދި، ގާނޫނު ނަންބަރު 9/2024، އެ ގާނޫނަށް 13 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އަދި، ގާނޫނު ނަންބަރު 9/2024، އެ ގާނޫނަށް 13 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރުގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި. އަދި، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ގާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

މިލިއަން ފަސް ލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު އާއި އެއްވަރަކާ ދައްކާފައިވުން؛ ނުވަތަ

(3) ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށްދީފައިވާ މުއްދަތަކަށް އާއި އެއްވަރަކާ 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރުދުވަސް އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅައި، އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ފީއެއްގެ ގޮތުގައި 3،000،000 (ތިން މިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރު އާއި އެއްވަރަކާ ދައްކާފައިވުން؛ ނުވަތަ

(4) ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށްދީފައިވާ މުއްދަތަކަށް އާއި އެއްވަރަކާ 49 (ސާޅީސް ނުވައެއް) އަހަރުދުވަސް އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅައި، އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ފީއެއްގެ ގޮތުގައި 5،000،000 (ފަސް މިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރު އާއި އެއްވަރަކާ ދައްކާފައިވުން؛ ނުވަތަ

(5) ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށްދީފައިވާ މުއްދަތަކަށް އާއި އެއްވަރަކާ 49 (ސާޅީސް ނުވައެއް) އަހަރުދުވަސް އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅައި،

އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ފީ ދައްކާފައިވުން؛ ނުވަތަ

i. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި 1,500,000 (އެއް މިލިއަން ފަސް ލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު އާއި އެއްވަރަކާ ދައްކާފައިވާއިރު، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ތާރީޚުން ފެށިގެން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އިންސްޓޯލްމަންޓްތަކަކަށް ބަހާލައިގެން، 4,000,000 (ހަތަރު މިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރު ދައްކާފައިވުން؛ ނުވަތަ

ii. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި 1,500,000 (އެއް މިލިއަން ފަސް ލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު އާއި އެއްވަރަކާ ދައްކާފައިވާއިރު، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 24 (ސައުވީސް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އިންސްޓޯލްމަންޓްތަކަކަށް ބަހާލައިގެން، 4,500,000 (ހަތަރު މިލިއަން ފަސް ލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު ދައްކާފައިވުން.

(6) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު)

އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަސް ފާއިތުވުމަށްފަހުގައި، ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށްދީފައިވާ މުއްދަތަށް އެކީ އެއްފަހަރާ 49 (ސާޅީސް ނުވައެއް) އަހަރުދުވަސް އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ފީއެއްގެ ގޮތުގައި 10,000,000 (ދިހަ މިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރު އެކީ އެއްފަހަރާ ދައްކާފައިވުން.

(ހ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މުއްދަތު އިތުރުކުރަންދެވޭނީ، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ފީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ، އެ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުތަކުގައި ދައްކައި ހަވާލުކުރުމުންނެވެ.[44]

(ށ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ، އެ ނަންބަރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުތަކުގައި ދައްކައި ހަވާލުކޮށްފައިނުވާނަމަ، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުން ބާޠިލުވާނެއެވެ. އަދި އެ ހާލަތުގައި، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ފީގެ ގޮތުގައި މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ފައިސާ އެފަރާތަކަށް އަނބުރާ ދޭކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.[45]

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އޮތްނަމަވެސް، މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ފީގެ ގޮތުގައި ދައްކާފައިވާ ފައިސާ، އެ ފައިސާ ދައްކާފައިވާ ފަރާތުން ރަށުގެ ނުވަތަ ބިމުގެ ނުވަތަ ފަޅުގެ ކުލީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއިން އަޅައިކެނޑިދާނެއެވެ.[46]

50 އަހަރަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް

10. ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ހެދުމަށް މިހާރު ދޫކޮށްފައިވާ ރަށްރަށާއި ނުވަތަ ބިންބިން ދޫކޮށްފައިވާ ފަޅުތަކާއި ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ހެދުމަށް ރަށްރަށް ނުވަތަ ބިމަކަށް

[44] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި
[45] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި
[46] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި

ދޫކުރެވޭ ގޮތް[47]

އެދޭ ފަރާތަކީ ތިރީގައި ބުނެފައިވާ ޝަރުތުތަކެއް ހަމަވާ ޕަބްލިކް ކުންފުންޏެއްނަމަ، އެ ރަށެއް ނުވަތަ އެ ބިމެއް 99 (ނުވަދިހަނުވައެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްވާނެއެވެ.

(ހ) އެ ކުންފުންޏެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވުން.

(ށ) އެ ކުންފުނީގެ އަސާސީ ގަވާއިދުގައިވާ އެ ކުންފުނީގެ މަޤްޞަދުތަކުގެ ތެރޭގައި ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ބިނާކުރުމާއި ހިންގުން ހިމެނިފައިވުން.

(ނ) ކުންފުނީގެ ހިއްސާގެ މަދުވެގެން 55% (ފަންސާސްފަހެއް އިންސައްތަ) ޕަބްލިކަށް ވިއްކާފައިވުން.

10. [އުނިކުރެވިފައި][48]

އެގްރީމެންޓް ބާޠިލުވުން ނުވަތަ މުއްދަތު ހަމަވުމުން އަމަލުކުރާނެ ގޮތް

11. (ހ) ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއް ހެދުމަށް ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމަށް ކުރާ އެގްރީމެންޓުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން، ނުވަތަ މިޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިތުރުކުރާ މުއްދަތުހަމަވުމުން، ނުވަތަ ކުއްޔަށް ދޫކުރެވިފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން އެގްރީމެންޓް ބާޠިލުވުމުގެ ސަބަބުން، ރަށް ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ފަރާތުން ވަކިވުމުން، އެރަށެއް ނުވަތަ އެބިމެއް އަލުން ކުއްޔަށް ދޫކުރާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އަދި މި ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ މުއްދަތަކަށެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަލުން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމަށް އިޢުލާންކުރާ ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ކުއްޔަށް ހިފުމަށް އެދޭ ފަރާތްތަކުން އެރަށެއް ނުވަތަ އެބިމެއް ކުއްޔަށް ހިފުމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު، އެރަށެއް ނުވަތަ އެބިމެއް އެފަރާތަކަށް ލިބިއްޖެނަމަ، އެތަނުގައި އިމާރާތްތަކާއި ތަކެތީގެ އަގުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އާމްދަނީ ޖެހޭގޮތަށް ކަނޑައަޅާ އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ބަލަން ކަނޑައަޅާ އަގު އެރަށެއް ނުވަތަ އެބިމެއް

[47] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިސްލާޙުކުރެވިފައި

[48] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އުނިކޮށް ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރެވިފައި

އެފަރާތަކާ ހަވާލުކުރެވޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 1 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސަރުކާރަށް ދެއްކުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. ނަމަވެސް އެކަމަށް ނުވަތަ އެބިލެއް ކުއްޔަށް ހިފައިގެން އުޅޭ ފަރާތުން އެކަމަށް ނުވަތަ އެބިލެއް އަދުން ކުއްޔަށް ހިފުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނަމަ، މިގޮތުން އެކަށީގެންވާ ތަކެތީގެ އަގު ދެއްކުމަށް ހުށަހަޅާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.

12. **ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތުގެ ޙައްޤުތައް އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކުރުން**[49]

ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ތަރައްޤީކުރުމަށް ސަރުކާރުން ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށެއްގައި ނުވަތަ ފަޅެއްގައި ނުވަތަ ބިމެއްގައި ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓް ވިއްކައިލުމާއި، ނުވަތަ ސަރުކާރާއި ރަށް ނުވަތަ ފަޅު ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތް ދެމެދުގައި ކޮށްފައިވާ އެގްރީމަންޓްގެ ދަށުން ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތަށް ލިބިފައިވާ ޙައްޤުތައް އެހެން ފަރާތަކަށް ވިއްކައިލުމާއި، ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ޝަރުތުތަކާއެކު މެނުން އަދި ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތް ދެމެދު ހެދިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތަކާއެކު މެނުންނެވެ.

13. **ރަށެއް ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ޕަބްލިކް ކުންފުންޏެއް ޕްރައިވެޓް ކުންފުންޏަކަށް ބަދަލުވުން**

މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާ[50]ގެ ދަށުން 99 (ނުވަދިހަނުވައެއް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ޕަބްލިކް ކުންފުންޏެއް، ޕްރައިވެޓް ކުންފުންޏަކަށް ބަދަލުވެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާ[51]ގައި ބުނެފައިވާ ޝަރުތެއް އެ ކުންފުނީގެ ހިއްސާއިން އުނިވެއްޖެނަމަ، އެ ރަށް ނުވަތަ އެ ބިން އެފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވުނު މުއްދަތުގެ ތެރޭއިން، ޕްރައިވެޓް ކުންފުންޏަކަށްވުމުގެ ސަބަބުން އިތުރުކުރި މުއްދަތު އުނިކުރެވޭނެއެވެ.[52]

14. **ރާއްޖޭގެ ދިފާޢަށްޓަކައި ވަކިކުރުން**

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ތިޖާރީ ބޭނުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް، ރާއްޖޭގެ ދިފާޢަށް ބޭނުންވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި، ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ

---

[49] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

[50] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން ޤާނޫނަށް އިތުރުކުރެވުނު މާއްދާއާ ގުޅިގެން، އެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި ބަސް ބަދަލުކުރެވިފައި

[51] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން ޤާނޫނަށް އިތުރުކުރެވުނު މާއްދާއާ ގުޅިގެން، އެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި ބަސް ބަދަލުކުރެވިފައި

[52] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

ފަރާތަށް އެއްވެސް ނޯޓިސެއް ނުދީ ވަކިކުރެވިދާނެއެވެ. މިނޫން ގޮތަކަށް ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ވަކިކުރެވޭނީ، އެރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމަށްޓަކައި ކޮށްފައިވާ އެގްރީމެންޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތެއްގެ މަތިންނެވެ.

(ށ) ރިޒޯޓެއް ހުޅުވަން ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރާއްޖޭގެ ދިފާޢަށް ބޭނުންވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި ވަކިކުރާނަމަ، އެރަށެއްގައި ނުވަތަ އެބިމެއްގައި ކޮށްފައިވާ އިންވެސްޓްމަންޓަށް ޢަދުލުވެރި ބަދަލު ދޭންވާނެއެވެ.

ރަށްރަށާއި ނުވަތަ ބިންބިމާއި ނުވަތަ ފަޅުފަޅަށް ދާއިމީ ބަދަލެއް އަންނަ ކަންކަން ކުރުން[53]

15. (ހ) ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅުގައި އެތަނެއްގެ ތިމާވެށްޓަށް ދާއިމީ ބަދަލެއް އަންނާނެފަދަ މަސައްކަތެއް ކުރަންވާނީ، ތިމާވެށްޓާބެހޭ ސިޔާސަތުތަކާއި ކަނޑައަޅައި ތަންފީޛުކުރާ ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހު، ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީއަށް އެ ލިޔުން ހުށަހަޅައި މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ. އަދި، އެ ބިމަކީ މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށެއްގެ އިދާރީ ސަރަހައްދުގައި ހިމެނޭ ބިމެއްނަމަ، އެ ބިމެއް ހުރި ރަށެއްގެ އިދާރާ ހިންގާ ކައުންސިލަށް އެ ލިޔުން ހުށަހަޅައި، އެ ކައުންސިލްގެ ހުއްދަ ހޯދަންވާނެއެވެ.[54]

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެގްރީމެންޓުގެ ދާއިމީ ބަދަލެއް އަންނާނެފަދަ ކަމެއް ކުރުމުގެ ކުރިން ކުރަންވާނީ، ތިމާވެށްޓާބެހޭ ސިޔާސަތުތަކާއި ކަނޑައަޅައި ތަންފީޛުކުރާ ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާއިން އެކަށައަޅާފައިވާ ތިމާވެށްޓަށް އަސަރުކުރާ މިންވަރު ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓް ހަދާ ބޭނުމަށް ތައްޔާރުކޮށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް

16. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ލީޒް ރަށެއްގައި

[53] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2015، އެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2018، އެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

[54] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

ހިންގުމުގެ ހުއްދަ

ނުވަތަ ބަދަލުގައި ހަދާ އެއްވެސް ރިޒޯޓެއް ހިންގަންވާނީ، ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ[55] ގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށް، ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހިންގުމަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[56] ދޫކުރާ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.

(ށ) ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރީ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާ ތަންތަނަށެވެ.

(1) ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[57] ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އިމާރާތްކޮށްފައިވުން.

(2) އެފަދަ ތަނަކުން ލިބެންޖެހޭ ޚިދުމަތްތަކަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[58] ކަނޑައަޅާ ޚިދުމަތްތައް، އެތަނަކުން ލިބެން ހުރުން.

ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމުގައި ރިޒޯޓުގެ މިންގަނޑު ކަނޑައެޅުން

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ރަށެއް ނުވަތަ ބިމެއް ނުވަތަ ފަޅެއްގައި ހަދާ ރިޒޯޓުގައި ހުންނަންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި ޚިދުމަތްތަކާއި ފެސިލިޓީތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު ހަމައެކަނި ލިބިގެންވަނީ ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީއަށެވެ.[59]

އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުން[60]

އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހިންގުން[61]

16-1. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ސަރަޙައްދެއްގައި އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ތަރައްޤީކޮށް ހިންގަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 16-2 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން މި ޤާނޫނުގެ 16-5 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި:

(1) "އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ،

[55] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[56] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[57] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[58] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[59] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2015، އެ ޤާނޫނަށް 7 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން، މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި
[60] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ބާބު އިތުރުކުރެވިފައި
[61] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

އިންޓަރނޭޝަނަލް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަކި ރަށެއް ނުވަތަ ރަށެއްގެ ވަކި ސަރަހައްދެއް ނުވަތަ ވަކި ރަށްތަކެއްގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ސަރަހައްދެއް، އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސަރަހައްދެއް ތަރައްޤީކުރަން ހަވާލުކުރާ ފަރާތަކުން، ވަކިވަކި ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް، ރިސޯޓް ހޮޓާ، ހޮޓާ، އަދި/ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް އަދި/ނުވަތަ ޔޮޓް މެރީނާ އަދި/ނުވަތަ އެންކަރޭޖް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ވިޔަފާރީގެ އެއް ބާވަތަށްވުރެ ގިނަ ބާވަތް ހިމެނޭގޮތުން ތަރައްޤީކުރާ ސަރަހައްދަކަށް.[62]

(2) "ޑިވެލޮޕަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންޓަރނޭޝަނަލް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ތަރައްޤީކުރުމަށް ސަރުކާރުން ހުއްދަ ދޭ ފަރާތަށެވެ.

(3) "ފަތުރުވެރިކަމުގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންޓަރނޭޝަނަލް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއްގައި، އެ ރިސޯޓްގެ ޑިވެލޮޕަރާއި ވެވޭ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ވަކި ވިޔަފާރިއެއް ޚާއްޞަކޮށް ހިންގާ ވަކި އިންވެސްޓަރަށެވެ.

(ށ) އިންޓަރނޭޝަނަލް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓު ތަރައްޤީކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލައި އާންމުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގަވާއިދުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(1) އިންޓަރނޭޝަނަލް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްގެ ލައިސަންސް ދޫކުރުމުގައި ބަލާނެ މިންގަނޑުތަކާއި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް؛

(2) ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްގެ ގޮތުގައި ހިންގުމަށް އަންނަ ތަނެއް ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއް ތަރައްޤީކުރުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ތަނެއް

[62] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

އިންޓަގްރޭޓެޑް ރިސޯޓަކަށް ބަދަލުކުރުމުގައި ބަލާނެ ޝަރުތުތަކާއި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތައް؛

(3) އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓު ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭ ރަށް ނުވަތަ ފަޅު ނުވަތަ ބިމުގެ ވަކި ބައިތައް ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނެގޮތާއި، ތިންވަނަ ފަރާތަށް ކުއްޔަށް ދިނުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް؛

(4) އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓު ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭ ރަށް ނުވަތަ ފަޅު ނުވަތަ ބިމުގެ ވަކި ބައިތަކާ ގުޅިގެން މޯގޭޖްކޮށް އެއްބަސްވުން ހަދަންވާނެގޮތާއި، އެ އެއްބަސްވުން ހެދުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް؛

(5) އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކުގެ ދަރަޖަތައް ބެހެއްޓުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް؛

(6) އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއްގައި އަސާސީ ހިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދޭނެ އުސޫލުތައް.

އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓު ތަރައްޤީކުރުމަށް ރަށްރަށާއި ބިންބިމާއި ފަޅު ކުއްޔަށް ދިނުން[63]

16-2. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ސަރަހައްދެއްގައި އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓު ހިންގުމަށް ރަށްރަށާއި ބިންބިމާއި ފަޅު ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާއި އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓު ހިންގުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ސަރަހައްދެއްގައި، އަންނަނިވި ދުރުމިނުގައި ގޮތަކަށެވެ.

(1) ސަރުކާރުގެ ސަތޭކަ އިންސައްތަ ހިއްސާ އޮތް ކުންފުންޏަކަށްނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 16-5 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން؛ ނުވަތަ

(2) އެހެން ފަރާތަކަށްނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން.

(ށ) އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓު ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓު

[63] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަކި ރަށެއް ނުވަތަ ސަރަހައްދެއްގައި، ތިންވަނަ ފަރާތެއް ގުދުވެރިކޮށް ވަކިވަކި ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް، ރިޒޯޓް ހޮޓާ، ހޮޓާ، ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ނުވަތަ އެނޫންވެސް ފަތުރުވެރިކަމާބެހޭ ކަންކަން ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި، އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސަރަހައްދެއް ކުއްޔަށް ދިނުމަށްޓަކައި ސަރުކާރާއެކު އެއްބަސްވުން ވެފައިވާ ފަރާތުން، އެ ރަށުގެ ނުވަތަ ސަރަހައްދުގެ ވަކިވަކި ބައިބައި ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށްދޫކުރުމާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.[64]

އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހިންގުމަށް ހުއްދަ ދިނުން[65]

16-3. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ސަރަހައްދެއްގައި އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހިންގޭނީ، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ދެވޭނީ، އެކަން ތަރައްޤީކުރާ ޑިވެލޮޕަރަކަށެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހުއްދަ ދެވޭނީ، ޑިވެލޮޕަރާއި ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީއާ ދެމެދު ވެވޭ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ތަރައްޤީކުރުމަށެވެ. އެ އެއްބަސްވުމުގައި ހިމަނަންޖެހޭ މައިގަނޑު ކަންކަން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް، ރިޒޯޓް ހޮޓާ، ހޮޓާ، ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ނުވަތަ އެނޫންވެސް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ފިހާރަތައް ހިންގަންވާނީ، އެތަންތަން ހިންގުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.[66]

(ބ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު

[64] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި
[65] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި
[66] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރަންވާނީ، އަންނަނިވި ޝަރުތުތަކާ ފުރިހަމަވާ ތަންތަނަށެވެ.

(1) އެތަނަކީ، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ރަށެއް ނުވަތަ ސަރަހައްދެއް ކަމުގައިވުން؛

(2) ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އިމާރާތްކޮށްފައިވާ ތަނަކަށްވުން؛

(3) ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ވަކިވަކި ހިދުމަތްތަކާއި، ވަކި ފެންވަރެއްގައި، އެތަނުން ލިބެން ހުރުން؛

(4) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ އެހެނިހެން ޝަރުތުތަކެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިގެން އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާ ހިނދަކު، ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓުތަކުގެ މައްޗަށް މި ޤާނޫނުން ލާޒިމުކުރާ އެންމެހައި ކަންކަން، އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓުތަކުގެ މައްޗަށްވެސް ހިނގާނެއެވެ. އަދި މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގްރީން ޓެކްސް ދައުލަތުގެ އިލްތިޒާމުވެސް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓުގައި ފަތުރުވެރިކަމުގެ ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ހިނގާނެއެވެ.

ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހުޅުވަން ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށްރަށް، އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހިންގާ ރަށްރަށުގެ ގޮތުގައި ބަދަލުކުރުން[67]

16-4. (ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށިއިރު، ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހިންގުމަށްޓަކައި ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށެއް ނުވަތަ ފަޅެއް ނުވަތަ ބިމެއް، ނުވަތަ މި ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ހިންގުމަށް ރަށެއް، އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ހިންގާ ރަށެއް ނުވަތަ ފަޅެއް ނުވަތަ ބިމެއްގެ ގޮތުގައި ބަދަލުކުރެވިޔަސް، މި ޤާނޫނުގެ

---

[67] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.

(ނ) ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހެދުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށެއް ނުވަތަ މި ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ހިންގުމުގެ ރަށެއް އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓު ހިންގާ ރަށެއްގެ ގޮތުގައި ބަދަލުކުރެވޭނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތަކާއި ފުރިހަމަކުރާނަމައެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ހިންގަމުން އަންނަ ރަށެއް އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ހިންގާ ރަށެއްގެ ގޮތުގައި ބަދަލުކުރެވޭނީ، 1,000,000 (އެއްމިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރުގެ ފީއެއް ދެއްކުމަށްފަހުގައެވެ.[68]

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ތަރައްޤީކުރުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށެއް ހިންގަން ފަށާފައިނުވާނަމަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ހިންގާ ރަށެއްގެ ގޮތުގައި ބަދަލުކުރެވޭނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިން 1,000,000 (އެއްމިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރުގެ ފީއެއް ދެއްކުމަށް އެރަށް ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ފަރާތުން އެއްބަސްވުމުންނެވެ.[69]

ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓެއްގެ ދަށުން އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހިންގުން[70]

16-5. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ އެހެން ކަމަކަށްވީނަމަވެސް، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޢާންމު އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، ފަތުރުވެރިކަމާބެހޭ ކަންކަމުގެ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ކުރުގައި ވީނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަކި ސަރަޙައްދެއްގައި ފަތުރުވެރިކަން ފުޅާކޮށް ކުރިއަރުވައި، އެ ސަރަޙައްދެއްގައި އިޤްތިޞާދީ ހަރަކާތް އިތުރުކޮށް ކުރިއެރުވުމަށްޓަކައި،

[68] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި
[69] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި
[70] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ސަރުކާރުގެ ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަންގެ ދަށުން، އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ޑިވެލޮޕްކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު، ސަރުކާރުގެ ސަތޭކައިން ސަތޭކަ ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކަށް، އަންނަނިވި ޝަރުތުތަކާއެކު ކުއްޔަށްދޫކުރެވިދާނެއެވެ.

(1) އެ ރަށަކީ ނުވަތަ ފަޅަކީ ނުވަތަ ބިމަކީ، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ޑިވެލޮޕްކޮށް ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ރަށެއް ނުވަތަ ފަޅެއް ނުވަތަ ބިމެއް ކަމަށްވުން؛ އަދި

(2) އެ ރަށް ނުވަތަ ފަޅު ނުވަތަ ބިން ހިމެނޭ ސަރަޙައްދަކީ، ސަރުކާރުގެ ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަރަޙައްދަކަށްވުން؛ އަދި

(3) އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ޑިވެލޮޕްކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި އެ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު، ސަރުކާރުގެ ސަތޭކައިން ސަތޭކަ ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޚާއްޞަކޮށް ކަނޑައަޅާފައިވުން؛ އަދި

(4) އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ޑިވެލޮޕްކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި އެ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު ކުއްޔަށްދޫކުރާ ކުންފުނީގެ ރައުސްމާލު އެކުލެވިގެންވާ އެންމެހައި ހިއްސާ، ސަރުކާރުގެ ސަތޭކައިން ސަތޭކަ ހިއްސާގެ ގޮތުގައި، މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތަށް، ދެމިއޮތުން.

(ހ) މި މާއްދާގެ ދަށުން އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއް ޑިވެލޮޕްކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅު، ސަރުކާރުގެ ސަތޭކައިން ސަތޭކަ ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކަށް ދޫކުރާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ސަރުކާރާއެކު ވެވޭ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުއްޔަށްދޫކުރާ ރަށް ނުވަތަ ފަޅު ނުވަތަ ބިމުގައި ތަރައްޤީކުރާ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓް ރިޕޯޓުގެ މަތުވެގެން 50% (ފަންސާސް އިންސައްތަ) އަށް، މި ޤާނޫނުގެ 16-6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ތަރައްޤީކުރާ ތަންތަން ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ ދަށުން އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓް ރިޕޯޓް ތަރައްޤީކުރުމަށްޓަކައި، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީއާއި ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުންޏަކާ ކުރާ އެއްބަސްވުން، މި ޤާނޫނުގެ 16-2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހާލަތްތަކުގައި ފިޔަވައި، އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ބަދަލުކޮށް ނުވަތަ ކުއްޔަށްދީ ނުވަތަ ސަބްލީސްކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.

(ބ)[71] މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނަމަވެސް، އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އެ މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަހާއެކު، އެ ރަށް ނުވަތަ ފަޅު ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ސަރުކާރާއެކު ކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުން އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކުރެވިދާނެއެވެ.

(1) ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާ އޮތް އެހެން ކުންފުންޏަކަށް އެއްބަސްވުން ބަދަލުކުރުން؛

(2) އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓް ރިޕޯޓް ތަރައްޤީކޮށް ހިންގަން ފެށުމާ 10 (ދިހައެއް) އަހަރުދުވަސް ފާއިތުވުމުން ފެށިގެން، ސަރުކާރު ފިޔަވައި އިތުރު ފަރާތެއްގެ ހިއްސާ އޮތް ކުންފުންޏަކަށް ނުވަތަ ވިޔަފާރިއަކަށް ބަދަލުކުރުން.

[71] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

ސްކޫބާ އުސްތާދުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ވިޔާ ނުވަތަ ކޮޓަރި ކުއްޔަށް ދިނުން[72]

ސްކޫބާ އުސްތާދުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ވިޔާ ނުވަތަ ކޮޓަރި ކުއްޔަށް ދިނުން[73]

16-6. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 16-7 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން މި ޤާނޫނުގެ 16-14 ވަނަ މާއްދާގެ ނިހާޔަތާ ހަމަ މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުއްދަ ހޯދައިގެން ހިންގާ ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްއެއްގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްއެއްގެ ވިޔާ ނުވަތަ ކޮޓަރި، ސްކޫބާ އުސްތާދުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ސްކޫބާ އުސްތާދުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށްދޭ ވިޔާ ނުވަތަ ކޮޓަރި" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުގެ ސަރަހައްދު ޒޯންގައި ހިމެނޭ، އެ ރިސޯޓުގައި ހިމެނޭ އެހެނިހެން ތަންތަނާ ވަކިން، ވަކި ބައުންޑަރީއެއް ކަނޑައެޅިފައިވާގޮތަށް އިމާރާތްކޮށްފައިވާ ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ އެއް ކޮޓަރިއަށްވުރެ ގިނަ ކޮޓަރި ހިމެނޭ ވިލާއެއް، އެތަނުގައި ހިމެނޭ އެންމެހައި ތަކެއްޗާއި، އެތަނުގައި ހަރުކޮށްފައިވާ ހުރިހާ އެއްޗެއްސާއި، އެންމެހައި ފަރުނީޗަރާއި، ހިފައިގެންވާ ތަކެއްޗަށެވެ. އަދި އެތަނެއްގައި، ރިސޯޓުގެ އާންމު ހިދުމަތްތަކުގެ ތެރެއިން ހިމެނޭ ކަރަންޓާއި، ފެނާއި، ނަރުދަމާގެ ހިދުމަތްތަކާއި، ރިސެޕްޝަން އަދި ޓެލެފޯނާއި، ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާއަށް ވަދެ ނުކުތުމުގެ ބަޔެއް ގޮތަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތްގޮތް ކަމުގައި ވާންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ސްކޫބާ އުސްތާދުން ވިޔާ ނުވަތަ ކޮޓަރި ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށްދިނުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެ ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިޔާ އަދި އެ ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިޔާއާ ގުޅިގެންވާ ބިމާއި އިމާރާތާއި ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ މިލްކުވެރިކަން ނުހިމެނޭގޮތަށް، އެ ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިޔާ ބޭނުންކުރުމުގެ ޙައްޤު ދިގު މުއްދަތަކަށް ވިއްކުމަށެވެ.

[72] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި
[73] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ރިޒޯޓެއްގެ ވިލާ ނުވަތަ ކޮޓަރި ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދީގެ މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުން[74]

16-7. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހިންގާ ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ވިލާއެއް ނުވަތަ ކޮޓަރިއެއް، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދީގެ މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދެވިދާނެއެވެ.

(ށ) ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ ވިލާއެއް ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދީގެ މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދެވޭނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގަވާއިދުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(1) ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ވިލާތަކުގައި ހުންނަންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި؛

(2) ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ވިލާތަކުގެ ޢަދަދު ބަލަހައްޓާނެ ގޮތް؛

(3) ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ވިލާ ކުއްޔަށް ދޫކުރުމަށްޓަކައި ވިއްކާ ފަރާތާއި ގަންނަ ފަރާތާ ދެމެދު ވާ އެއްބަސްވުމުގައި ހިމަނަންޖެހޭ ކަންތައްތައް؛

(4) ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ވިލާގައި އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދޭނެ އުސޫލުތައް.

ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ކުއްޔަށްދޫ ކުރުން މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުން[75]

16-8. (ހ) ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ ވިލާއެއް ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދީގެ މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ ކުރިން، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅައި، ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ޤަބޫލުކުރާ ބަޔަކު ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.

---

[74] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[75] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށްޓަކައި ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުށަހަޅާ ތަންތަނުގައި ހުންނަންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކާއި ޝަރުޠުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްއެއްގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްއެއްގެ ވަކި ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ ވިއްލާއެއް ނުވަތަ އެއިން ބައެއްގެ ބައެއް، ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށްދިނުމަށް އެދޭނަމަ ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނީ، 5,000 (ފަސްހާސް) ޑޮލަރުގެ ފީއެއް ދެއްކުމަށްފަހުގައެވެ.

ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ކުއްޔަށްދިނުމުގެ އެއްބަސްވުން[76]

16-9. (ހ) ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްއެއްގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްއެއްގެ ވަކި ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ ވިއްލާއެއް ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށްދީފައިވާނަމަ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތަކާ ފުރިހަމަވާ އެއްބަސްވުމެއްގައި، ވިއްކާ ފަރާތާއި ގަންނަ ފަރާތް ދެމެދު ސޮއިކޮށް، އެ އެއްބަސްވުން ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ވިއްކާ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ހިންގުމަށްޓަކައި ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ރަށެއް ކުއްޔަށް ހިފައިވާ ފަރާތް، ނުވަތަ ރަށް ކުއްޔަށް ހިފައިވާ ފަރާތުން، ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެހެން ފަރާތަކަށް ކުރީގެ އެއްބަސްވުން ކުއްޔަށްދީފައިވާނަމަ (ސަބްލީސްކޮށްފައިވާނަމަ)، އެފަރާތަކުން (ސަބްލީސްގެ ވެރިފަރާތް)، ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ތަރައްޤީކުރުމަށްޓަކައި، ސަރުކާރުން އެފަރާތަކަށް ރަށެއް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތަށެވެ.

(ރ) ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނުގެ

[76] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އަ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

16-8 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ ވިލާއެއް، ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ފަރާތަކަށެވެ.

(1) އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިހަމަވެފައިވާ ވަކި ފަރުދަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(2) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ކުންފުންޏަކަށް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕަކަށްވުން.

ކުއްޔަށްދިނުމުގެ މުޢާމަލާތުގެ ޝަރުޠުތައް[77]

16-10. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ސްޓްރާޓާ އެސްޓޭޓުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ މުޢާމަލާތުގެ ދަށުން ކުއްޔަށްދެވޭ ރަށް ކުއްޔަށްދެވޭ މުއްދަތު ސަރުކާރުން ރަށް ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށްދީފައިވާ މުއްދަތަށްވުރެ ދިގުވެގެން ނުވާނެއެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ސްޓްރާޓާ އެސްޓޭޓުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ މުޢާމަލާތެއްގައި، ވިލާ ގަންނަ ފަރާތުން، ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް އެތަން ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންނުވާނެއެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ސްޓްރާޓާ އެސްޓޭޓުން ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި، ރަށް ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށްދިނުމަކަށް ސަރުކާރުން އެ ރަށް ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތަކާއި ކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމާ ހިލާފުވާ އެއްވެސް ކަމެއް ހިމެނިގެން އޮވެގެންނުވާނެއެވެ. އަދި ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ކުއްޔަށްދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި، ރަށް ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށްދިނުމަށް ސަރުކާރުން ކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމާ ހިލާފު އެއްވެސް މާއްދާއެއް ހިމެނުމަކީ، އެ މާއްދާއަކީ ބާޠިލު މާއްދާއެއް ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.

(ރ) ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ކުއްޔަށްދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ

[77] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ދަށުން، ވިލާ ގަންނަ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ އެންމެހައި ހައްޤުތައް، މި ޤާނޫނާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި، ކުއްޔަށްދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފު ނުވާނެ ގޮތެއްގެމަތިން، އެހެން ފަރާތަކަށް ވިއްކާލުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ.

(ބ) ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ކުއްޔަށްދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން، ވިލާ ގަންނަ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ އެންމެހައި ހައްޤުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، އެފަރާތަށް އެ ހައްޤާއި މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނީ މިލްކުވެރިކަން، ކުއްޔަށްދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތަށް ލިބިދޭ ހައްޤާއި މަސްއޫލިއްޔަތެވެ. އަދި އެ ހައްޤާއި މަސްއޫލިއްޔަތު، މި ޤާނޫނާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި، އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފު ނުވާ ގޮތެއްގެމަތިން، ރަހުނުކުރުމުގެ ހައްޤު އެފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި މިގޮތުން ކުއްޔަށްހިފާ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ ހައްޤުތައް ރަހުނުކުރެވޭނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީގައި އެކަން ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްފަހުއެވެ.

ކުއްޔަށްދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި ހިމެނެންޖެހޭ ކަންކަން[78]

16-11. މި މާއްދާގެ ދަށުން ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ ވިލާއެއް ދިގު މުއްދަތަކަށް އެހެން ފަރާތަކަށް ކުއްޔަށްދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(ހ) ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ކުއްޔަށްދޭ މުއްދަތު؛

(ށ) ކޮންޓުރެކްޓުގެ މުއްދަތުގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ މީލާދީ އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ބޭނުންކުރުމުގެ ހައްޤު ލިބޭ ދުވަސްތަކުގެ ޖުމްލަ؛ އަދި އެ ދުވަސްތަކުގެ ޖުމްލަ އެ މީލާދީ އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި ބަހާލެވޭ ގޮތް ނުވަތަ އެ ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ބޭނުންކުރެވޭނެ މީލާދީ ތާރީޚު އަހަރެއްގެތެރެއިން ވަކި ދުވަސްތަކެއް ދެފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ، އެ ދުވަސްތައް؛

[78] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިޞްލާހުކުރެވިފައި

(ނ) ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ކުއްޔަށްދޫކުރާ އަގާއި، އަގު އަދާކުރާނެ ގޮތް؛

(ރ) އެއްބަސްވުން ނިސްބަތްވާ ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ހުރި ރަށާއި އެ ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާގެ ބޭނުން އަދި އެތަނުގައި ލިބެންހުރި ހިދުމަތްތައް؛

(ބ) ރަށު ނުވަތަ ބިން ކުއްޔަށްދިނުމުގެ ސަރުކާރާ ކޮންޓްރެކްޓާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ވިއްކާ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތައް އެހެން ފަރާތަކަށް ވިއްކާލުމަށް ނުވަތަ ކުއްޔަށްދޫކުރުމަށް، ނުވަތަ ރަހުނުގެ މުއްދަތުގައި އެހެން ފަރާތަކާ ޙަވާލުކުރުމަށް، އަމަލުކުރާނެ ގޮތް؛

(ޅ) ވިއްކާ ފަރާތާއި ގަންނަ ފަރާތާ ދެމެދު، ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ބޭނުންކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި، ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާއި ކޮށްގެން ނުވާނެ ކަންތައްތައް؛

(ކ) ކޮޓަރި ނުވަތަ ވިލާ ބޭނުންކުރުމުގައި ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތައް ދޫކޮށްލާނަމަ، ނުވަތަ އެ ޙައްޤުތައް އެހެން ފަރާތަކަށް ވިއްކާލާނަމަ، ނުވަތަ އެ ޙައްޤުތައް އެހެން ފަރާތަކާ އެކްސްޗޭންޖްކުރާނަމަ، އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރާ މާއްދާތައް؛

(ހ) ކޮންޓްރެކްޓް ބާޠިލުކުރާނަމަ އަމަލުކުރަންޖެހޭނެ އުސޫލާއި، ބާޠިލުކުރުމަށް ނޯޓިސް ދޭންޖެހޭނަމަ އެ ނޯޓިސް ދޭންޖެހޭ އެންމެ ކުރު މުއްދަތާއިގެ އުސޫލާއި، އެ ކޮންޓްރެކްޓް ބާޠިލުކުރާ ހާލަތުން ދައްކަންޖެހިދާނެ ފައިސާ ދެއްކުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ މާއްދާތައް؛

(ވ) ރިޒޯޓު އަތުން ތަރައްޤީކުރާ ބާވަތްތަކުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތް.

މެނޭޖްމަންޓް އެގްރީމަންޓް[79]

16-12. ރިޒޯޓެއްގެ ވަކި ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ ވިލާއެއް ސްޓްރާޓާ އުސޫލުން ދިގު މުއްދަތަށް ކުއްޔަށްދޫ ކުރުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ 16-11 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އެއްބަސްވުމުގެ އިތުރުން، ކުއްޔަށްދޫ ކުރާއިރު ވިއްކާ ފަރާތާ ދެމެދު ސޮއިކުރާ މެނޭޖްމަންޓް އެގްރީމަންޓެއް ހެދުންވާނެއެވެ. އެ އެގްރީމަންޓުގައި ހިމެނެންޖެހޭނެ

---

[79] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ކަންކަން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

މަސްއޫލިއްޔަތު ރަޖިސްޓަރީކުރުން[80]

16-13. މި ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓްގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓްގެ ވަކި ޕްރޮޕަޓީއެއް ނުވަތަ ވިލާއެއް ސްޓްރާޓާ އޯނަރޝިޕް ދަށުގެ މުއާމަލާތް ކުރެވޭނީ ދިނުމުގެ މުއާމަލާތް ފުރިހަމަކުރުމާއެކު، އެ މުއާމަލާތުގެ ދަށުން ވިލާ ގަންނަ ފަރާތަށް ލިބިދީފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތު، އެފަރާތުގެ ނަމުގައި، ޓޫރިޒަމްވާރު މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދައިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ކަންކަން ފުރިހަމަވާނަމަ، މިނިސްޓްރީން އެފަރާތުގެ ނަމުގައި އެ ފަރާތް ރަޖިސްޓްރީއެއް ހަދައިދޭންވާނެއެވެ.

ޓެކްސް ދައްކަން ވާޖިބުވާ ޕާޓީތައް[81]

16-14. ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓްގެ ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓްގެ ވަކި ޕްރޮޕަޓީއެއް ނުވަތަ ވިލާއެއް ސްޓްރާޓާ އޯނަރޝިޕް ދަށުގެ މުއާމަލާތް ކުރެވޭނީ ދިނުމުގެ މުއާމަލާތަކާ ގުޅިގެން ނަގާނީ، އަންނަނިވި ޓެކްސްތަކެވެ.

(ހ) ވިއްކުމުގެ މުއާމަލާތަށް، މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނަގާ ޖީ.އެސް.ޓީ؛

(ށ) އެތަނުގައި ޓޫރިސްޓަކު ހުރުން ބާޒާރުގައި، އަންނަނިވި ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ހ ޓޫރިސްޓުންގެ އަތުން ނަގާ ޓެކްސް:

(1) މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނަގާ ޖީ.އެސް.ޓީ؛

(2) ޓޫރިޒަމް ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނަގާ ގްރީން ޓެކްސް؛

(3) ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ އުސޫލުތަކާއި ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓުންގެ އަތުން ނަގާ ޓެކްސް.

ސްޓްރާޓާ އޯނަރޝިޕް

16-15. މި ޤާނޫނުގެ 16-13 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ސްޓްރާޓާ އޯނަރޝިޕް ދިނުމު މުއާމަލާތް

---

[80] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[81] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ކުއްޔަށްދޭ ތަންތަނުގެ ދަފްތަރު[82]

ކުއްޔަށް ދިނުމަށްޓަކައި ރަޖިސްޓްރީކުރާ ތަންތަނާއި، އެތަންތަން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ފަރާތްތަކާއި، އެތަންތަނާ ގުޅޭގޮތުން ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތުގެ ދަފްތަރެއް، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީން ޤާއިމުކޮށް ބެލެހެއްޓުންވާނެއެވެ.

ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކޮށް ކުއްޔަށްދިނުން[83]

ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކޮށް ކުއްޔަށްދީ ހިންގުން[84]

16-16. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ސަރަޙައްދެއްގައި ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ކުއްޔަށްދީ، ތަރައްޤީކޮށް، ހިންގަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 16-17 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން މި ޤާނޫނުގެ 16-19 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި:

(1) "ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކޮށް، ކުއްޔަށްދީ، ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަކި ފަޅެއް ހިއްކައިގެން ހަދާ ރަށެއް، އެ ރަށެއް ތަރައްޤީކުރަން ހަވާލުކުރި ފަރާތަކުން، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއްގެ ގޮތުގައި އެ ރަށް ތަރައްޤީކޮށް، އިންވެސްޓަރަކަށް ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށްދިނުމަށް ތަރައްޤީކުރާ ޓޫރިޒަމްގެ ރަށަކަށެވެ.

(2) "ޑިވެލޮޕަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކުރުމަށް ހުއްދަ ދެވޭ ފަރާތަށެވެ.

(3) "އިންވެސްޓަރ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއްގެ ގޮތުގައި ތަރައްޤީކުރާ ރަށެއް، އެ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑްގެ ޑިވެލޮޕަރާއެކު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން، ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތަށެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ އެހެންއޮތްނަމަވެސް، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް

---

[82] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި
[83] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި
[84] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ކުއްޔަށްދޭނީ، ތަރައްޤީކޮށް، ހިންގުމަށްޓަކައި ސަރުކާރުގެ ސަތޭކައިންސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުންޏަކަށް، އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން، ފަޅެއް ކުއްޔަށްދެވިދާނެއެވެ.

(1) އެ ފަޅަކީ، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަޅެއް ކަމަށްވުން؛ އަދި

(2) އެ ފަޅަކީ، ސަރުކާރުގެ ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓެއް ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަނަކަށްވުން؛ އަދި

(3) ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި އެ ފަޅު، ސަރުކާރުގެ ސަތޭކައިންސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުންޏަކަށް ކުއްޔަށްދިނުމަށް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރަކުން ކަނޑައަޅާފައިވުން؛ އަދި

(4) ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި އެ ފަޅު ކުއްޔަށްދޭ ކުންފުނީގެ ރައްސާމާލު އެކުލެވިގެންވާ އެންމެހައި ހިއްސާ، ސަރުކާރުގެ ސަތޭކައިންސައްތަ ހިއްސާގެ ގޮތުގައި، އެ ފަޅު ކުއްޔަށްދޭ މުއްދަތުގައި، ދެމެހެއްޓުން.

(ރ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި ސަރުކާރުގެ ސަތޭކައިންސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުންޏަކަށް ފަޅެއް ކުއްޔަށްދޭނީ، 50 (ފަންސާސް) އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި އެވަނީ ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، މި ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފީ ދެއްކުމުން، ކުއްޔަށް ދޫކުރާ މުއްދަތު އިތުރު 49 (ސާޅީސްނުވައެއް) އަހަރުދުވަހަށް އިތުރުކުރެވިދާނެއެވެ.[85]

(ޅ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުމަށްޓަކައި

[85] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2024، އެ ޤާނޫނަށް 13 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި.

ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުންޏަކަށް ފަޅެއް ދޫކުރެވޭނީ، މި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ސަރުކާރާއެކު ވެވޭ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުންނެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކުރުމަށްޓަކައި، ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީއާއި ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުންޏާއި ކުރެވޭ އެއްބަސްވުން، މި ޤާނޫނުގެ 16-17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތުގައި މެނުވީ، ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާވާ އެހެން ކުންފުންޏެއް ފިޔަވައި އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ބަދަލުކޮށް ނުވަތަ ކުއްޔަށްދީ ނުވަތަ ސަބްލީސްކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.[86]

ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ދިގު މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ދިނުން[87]

16-17. (ހ)[88] މި ޤާނޫނުގެ 16-16 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުއްދަ ހޯދައިގެން ތަރައްޤީކުރާ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، އިންވެސްޓަރަކަށް، އަންނަނިވި ފަދައިން ބޭނުންކުރުމަށް، ދިގު މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ދެވިދާނެއެވެ.

(1) އިންވެސްޓަރ އަމިއްލައަށް ރިޓްރީޓް ހަދަކުރުމަށް؛

(2) ވިޔަފާރި އުސޫލުން ނޫން ގޮތަކަށް އިންވެސްޓަރ ހުއްދަކުރާ އެހެން ފަރާތްތަކުން ރިޓްރީޓް ހަދަކުރުމަށް؛

(3) މި ޤާނޫނުގެ 16-20 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތަށް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ބޭނުންކުރުމަށް.

(ނ)[89] މި މާއްދާގެ ދަށުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއް ދިގު މުއްދަތަށް ކުއްޔަށްދޭނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތަކާ ފުރިހަމަވާ އެއްބަސްވުމެއްގައި، ޑިޕާޓްމަންޓާއި ކުއްޔަށް ހިފާ އިންވެސްޓަރާ ދެމެދު ސޮއިކޮށް، އެ އެއްބަސްވުން

[86] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި
[87] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި
[88] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި
[89] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ. އަދި، އެ އެއްބަސްވުން ފުރިހަމަކޮށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއެކު، މި ޤާނޫނުގެ 16-16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެއްބަސްވުމުގައިވާ ޝަރުތުތަކާ އެންމެހައި ރައްދުތަކާއި އިލްތިޒާމުތައް، އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތިން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ކުއްޔަށް ހިފާ އިންވެސްޓަރަށް ބަދަލުވެގެންދާނެއެވެ.

(1) އިންވެސްޓަރު ކުއްޔަށް ހިފާ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑާ ގުޅިގެން އިންވެސްޓަރާ ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީއާ ދެމެދު މި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ވެވި ކުރީގެ އެއްބަސްވުމެއް އުވާލުން؛

(2) ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑާ ގުޅޭގޮތުން މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އެއްބަސްވުމުގައި ޝާމިލުކުރާ ތަފްޞީލުން ފުރިގެން މި ޤާނޫނުގެ 16-16 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތަށް އިންވެސްޓަރަށް ވެވި ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ކުއްޔަށް ދިނުން؛

(3) ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑާ ގުޅޭގޮތުން މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އެއްބަސްވުމުގައި ޝާމިލުކުރުމުން މި ޤާނޫނުގެ 16-16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެއްބަސްވުމުން އެ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑުގެ ސަރަހައްދު އުނިކުރުން؛

(4) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތަކާއި އިޖުރާއަތުތައް ފުރިހަމަކުރުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭނީ އަންނަނިވި ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާ ފަރާތްތަކަށެވެ.

(1) އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިހަމަވެފައިވާ ވަކި

ފަރުދަކަށްދުން؛ ނުވަތަ

(2) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ކުންފުންޏަކަށް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕަކަށްދުން.

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއް، ޑިވެލޮޕަރ އިންވެސްޓަރަކަށް ދީގެ މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށްދޫކުރުމުގެ މުޢާމަލާތުގެ ދަށުން ކުއްޔަށްދޫކުރާ ރަށް ކުއްޔަށްދޫކުރާ މުއްދަތު މި ޤާނޫނުގެ 16-16 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތަށްވުރެ ދިގުވެގެން ނުވާނެއެވެ.[90]

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއް، ޑިވެލޮޕަރ އިންވެސްޓަރަކަށް ދީގެ މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށްދޫކުރުމުގެ މުޢާމަލާތުގައި، ކުއްޔަށް ހިފާ އިންވެސްޓަރު، ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް އެރަށް ކުއްޔަށްދޫކުރުމުގެ ބާރު ލިބިދެނެއް ނުވާނެއެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއް ކުއްޔަށްދޫކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، ކުއްޔަށް ހިފާ އިންވެސްޓަރަށް ލިބިދޭނާ އެންމެހައި ބާރުތަކެއް، މި ޤާނޫނާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި، ކުއްޔަށްދޫކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުނުވާނެ ގޮތެއްގެމަތިން، އެރަށް ފަރާތަކަށް ވިއްކާލުމުގެ ބާރު ލިބިދޭންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ބަލަހައްޓައި ހިންގުމަށް ތިންވަނަ ފަރާތަކާ އެކުގައި އިންވެސްޓަރ ނުވަތަ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް މެނޭޖްމަންޓް އެގްރީމަންޓް ހެދުމަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.[91]

މަސްތަބަރު ރަޖިސްޓްރީކުރުން[92]

16-18. މި ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއް، ޑިވެލޮޕަރ އިންވެސްޓަރަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ މުޢާމަލާތް ފުރިހަމަވުމާއެކު، އެ މުޢާމަލާތުގެ ދަށުން އެ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑު ކުއްޔަށް ހިފާ އިންވެސްޓަރަށް ލިބިދީފައިވާ

[90] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި
[91] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި
[92] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

މަޝްވަރާކޮށް، އެފަރާތުގެ ނަމުގައި، ޤަވާޢިދާ މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓްރީކުރަން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަރާތުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން ފިޔަވަޅުއަޅަންޖެހޭ ކަންކަން ފިޔަވަޅުއަޅާނަމަ، މިނިސްޓްރީން އެފަރާތުގެ ނަމުގައި އެފަދަ ރަޖިސްޓްރީއެއް ހެއްދައިދޭންވާނެއެވެ.

ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑްގެ އަހަރީ ކުލި[93]

16-19. މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކުރުމަށް ދީގެ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށްދޫކުރާ ރަށްރަށަށް ޗެޕްޓަރު، ނުވަތަ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ތަރައްޤީކުރުމަށްފަހު މި ޤާނޫނުގެ 16-17 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދީގެ މުއްދަތަށް އިންވެސްޓްމަންޓް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާނަމަ އިންވެސްޓަރު، ސަރުކާރަށް ކުލި ދައްކާނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

(ހ) ހިއްކުމަށްފަހު ދޭ މުއްދަތަކަށް އިންވެސްޓަރަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭ ޕްރޮޖެކްޓުގެ އިމާރާތް ހިނގާ ރަށްތަކުގެ ތަރައްޤީއިން އެއްވެސް ބޭނުމަކަށް ބޭނުންނުކުރާ ރަށްތަކުން އަހަރަކަށް އަކަމީޓަރަކަށް 1 (އެކެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 16-17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތަށް ބޭނުންކުރާ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑްގެބިމުން އަހަރަކަށް އަކަމީޓަރަކަށް 1 (އެކެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު.

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ 16-17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތަށް ބޭނުންކުރާ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑްގެބިމުން މި ޤާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ ގޮތަށް.

ވިއްކާލި އުސޫލުން ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ބޭނުންކުރުން[94]

16-20. (ހ) ޓޫރިސްޓް ނުވަތަ ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއް ތަރައްޤީކުރުމަށް ދޭ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ އިންވެސްޓަރު، ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑެއް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ވިއްކާލި އުސޫލުން ބޭނުންކުރުން ބޭނުންވާނަމަ އެކަމަށް،

[93] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

[94] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

އެތަނެއް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ހުއްދަ މިނިސްޓްރީން ހޯދަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ޑިވެލޮޕްކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރެވޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރިއަކަށެވެ.

(ނ) ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ޑިވެލޮޕްކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރެވޭނީ އެ ރަށް ތަރައްޤީކުރާ ޑިވެލޮޕަރަށް، ނުވަތަ އެ ރަށެއް ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ އިންވެސްޓަރަކަށް، ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ 16-17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ރަށެއް ހިންގުމަށް ނުވަތަ ބެލެހެއްޓުމަށް މެނޭޖްމަންޓް އެގްރީމަންޓް ހަދާފައިވާ ތިންވަނަ ފަރާތަކަށެވެ.

(ރ) ޕްރައިވެޓް އައިލެންޑް ޑިވެލޮޕްކުރުމުގެ ބޭނުމަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ބޭނުންކުރުމަށް ދޫކުރާ ހިންގުމުގެ ހުއްދައިގެ މުއްދަތާއި އެ ހުއްދަ ދޫކުރުމަށް ނަގާނެ ފީ، އަދި ހުއްދަ ދޫކުރުމުގައި ބަލަހައްޓާނެ އުސޫލުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ރިޒޯޓް ހޮޓަލާއި، ހޮޓަލާއި، ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްތަކާބެހޭ[95]

ރަޖިސްޓްރީކުރުމާއި ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުން[96]

17. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެއްވެސް ރިޒޯޓް ހޮޓަލެއް ނުވަތަ އެއްވެސް ހޮޓަލެއް ނުވަތަ އެއްވެސް ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްއެއް ހިންގަންވާނީ، ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީގައި އެތަނެއް ރަޖިސްޓްރީކޮށް، އެފަދަ ތަންތަން ހިންގުމަށް އެ މިނިސްޓްރީން ދޫކުރާ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ފަހުގައެވެ.

ހުއްދަ ދޫކުރުން

18. ރިޒޯޓް ހޮޓަލެއް ނުވަތަ ހޮޓަލެއް ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްއެއް ހިންގުމުގެ

95 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާއިން މި ބާބުގެ ސުރުޚީ އިސްލާހުކުރެވިފައި
96 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

ބަނދަރު

ހުއްދަ ދޫކުރާނީ، ތިރީގައި ބުނެފައިވާ ޝަރުޠުތަކާއި ފުރިހަމަވާ ބަނދަރުތަކަށެވެ.[97]

(ހ) ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން [98] ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް އިމާރާތާއި ފަސޭހަތައް ހުރުން.

(ށ) އެފަދަ ބަނދަރުން ލިބެންޖެހޭ ޚިދުމަތްތައް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން [99] ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާއި، އެބަނދަރުން ލިބެންހުރުން.

(ނ) [އުނިކުރެވިފައި][100]

(ރ)[101] އެބަނދަރަކީ، ޓޫރިޒަމް ތަރައްޤީ ކުރުމަށް، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ރަށެއްގައިވާ ބަނދަރެއް ކަމުގައިވުން.

ރިސޯޓް ހޮޓަލާއި ހޮޓާ ގެސްޓްހައުސް ބިން ދޫކުރުން[102]

19. ރިސޯޓް ހޮޓަލެއް ނުވަތަ ހޮޓަލެއް ގެސްޓުހައުސް ސަރުކާރުން ބިމެއް ދޫކުރާނަމަ ދޫކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ. އަދި، ބިން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްތަކާމެދު ޢަމަލުކުރަމުން މި ޤާނޫނުގައި ހިމެނިފައިވާ މާއްދާތައް ރިސޯޓް ހޮޓަލާއި ހޮޓަލުގެ މައްސަލަތަކަށްވެސް ހިނގާނެއެވެ.

ޓޫރިސްޓުން ބޭއްވޭނެ ތަންތަން[103]

20. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހުއްދަ ދެވިފައިވާ ރިސޯޓް ހޮޓަލެއް، ހޮޓަލެއް ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓުހައުސްއެއް ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުއްދަ ދެވިފައިވާ ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ނުވަތަ އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ވެސަލެއް ނޫން ތަނެއްގައި އެއްވެސް ޓޫރިސްޓަކު އަގަށް ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެއެވެ.

[97] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާގެ ފުރަތަމަ އިބާރާތް އިސްލާހުކުރެވިފައި
[98] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[99] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[100] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އުނިކުރެވިފައި
[101] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިސްލާހާ ގުޅިގެން މި އަކުރު (ރ) (ނ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި
[102] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި
[103] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 38 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

ރަޖިސްޓަރީ ފީ **.21** [އުނިކުރެވިފައި][104]

ޓްރެވަލް އޭޖެންޓުންނާބެހޭ

ޓްރެވަލް އޭޖެންޓު ދުއްވުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުން **.22** ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެއްވެސް ޓްރެވަލް އޭޖެންޓެއް ދުއްވަންވާނީ، އެފަދަ އޭޖެންޓު ދުއްވުމަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[105] ދޫކުރާ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.

ހުއްދަ ދޫކުރެވޭ އޭޖެންޓު **.23** ޓްރެވަލް އޭޖެންޓެއް ދުއްވުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރާނީ، ތިރީގައި ބަޔާންވެފައިވާ ޝަރުތުތަކާ ފުރިހަމަވާ އޭޖެންޓުތަކަށެވެ.

(ހ) ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން [106] ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް އެ އޭޖެންޓަކާއި އެ އޭޖެންޓެއްގައި ހުންނަންޖެހޭ ފަސޭހަތައް ހުރުން.

(ށ) އެފަދަ އޭޖެންޓަކުން ލިބެންޖެހޭނޭކަމަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން [107] ކަނޑައަޅާ ޒާމިންކަމެއް، އެ އޭޖެންޓަކުން ލިބެންހުރުން.

(ނ) މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ސިވިލްއޭވިއޭޝަންގައި ގަވާއިދުން ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ އޭޖެންޓަކަށް ވުން.

ބޭރުގެ ޓްރެވަލް އޭޖެންޓު ރާއްޖޭގައި ދުއްވުން **.24** (ހ) ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަންނަ ބޭރުގެ އެއްވެސް ޓްރެވަލް އޭޖެންޓެއް، ރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ސަރަހައްދެއްގައި ދުއްވައި، ބަނދަރުކުރުން ހަދަންވާނީ، އެފަދަ އޭޖެންޓު ރާއްޖޭގައި އަދާއި ބަނދަރުކުރުމަށް، ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ހޯދަންޖެހޭ ހުއްދަ ހޯދައި، އަދި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަވާއިދުގެމަތިން، ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ [108] ގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ފަހުގައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އޭޖެންޓުތަކަށް، މި މާއްދާގެ ދަށުން

---

[104] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އުނިކުރެވިފައި

[105] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

[106] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

[107] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

[108] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހުއްދަ ދޫކުރާނީ ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް އެކަމަށް ފީއެއް ދައްކަމުންނެވެ. އެ ފީއަކީ، އެ އުޅަނދު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބަނދަރުކުރުމާއި ދުއްވުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމަށް ނަގާ ފީއެކެވެ. އެ ފީ ދެއްކުމުގެ ޒިންމާ އުފުލާނީ، އެ އުޅަނދެއްގެ ކެޕްޓަނާ ހަވާލުވެގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުންނަ އޭޖެންޓެވެ.[109]

ޓޫރިސްޓް ބަނދަރު ހަދައި ހިންގާނެ ތަންތަން

25. [އުނިކޮށްފައި][110]

ޓޫރިސްޓް ބަނދަރު ހެދުމަށް ތަންތަން ދޫކުރުން

26. [އުނިކޮށްފައި][111]

ޓޫރިސްޓް ބަނދަރު ހަދައި ހިންގުން

27. ޓޫރިސްޓް ބަނދަރު ހަދައި ހިންގަންވާނީ އެފަދަ ތަންތަން ހިންގުމަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[112] ދޫކުރާ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ. ޓޫރިސްޓް ބަނދަރު ހަދައި ހިންގުމާ ބެހޭގޮތުން އެމިނިސްޓްރީން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

ހުއްދަ ދޫވާ ޝަރުތުތައް

28. މި ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ޓޫރިސްޓް ބަނދަރު ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރާނީ ތިރީގައި ބުނެފައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާ ތަންތަނަށެވެ.

(ހ) ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[113] ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ހަދައި، ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ހުއްދަދޭ ހުއްދަތައް ލިބިފައިވުން.

(ށ) އެފަދަ ތަނަކުން ލިބެންޖެހޭނޭކަމަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[114] ކަނޑައަޅާ ޚިދުމަތްތައް އެތަނަކުން ލިބެންހުރުން.

---

[109] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 40 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

[110] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 41 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އުނިކޮށްފައި

[111] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 42 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އުނިކޮށްފައި

[112] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

[113] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

[114] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

ފީނުމުގެ ޚިދުމަތު ތަންތަނާބެހޭ

ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމާއި ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުން

29. ޓޫރިސްޓުންނަށް ހިދުމަތް ދިނުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފީނުމުގެ ޚިދުމަތު އެއްވެސް ތަނެއް ހިންގާނީ، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީ[115] ގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށް، އެ މިނިސްޓްރީން ދޫކުރާ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ފަހުގައެވެ.

ފީނުމުގެ ޚިދުމަތު ތަންތަނުގެ ހުއްދަ ދޫކުރާ ފަރާތްތައް[116]

30. މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ފީނުމުގެ ޚިދުމަތު ތަނެއް ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ އެ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ހިންގަމުން ގެންދާ މަރުކަޒެއް ހުރުމާއި، އެފަދަ ތަނަކުން ދިނަންޖެހޭކަމަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ހިދުމަތްތަކެއް، އެތަނަކުން ދިނުމަށް ޤަބޫލުކުރުމުންނެވެ.

ރަޖިސްޓަރީ ފީ

31. [އުނިކުރެވިފައި][117]

ދަތުރު ރާވައި ހިންގާ ފަރާތްތަކާބެހޭ

ދަތުރު ރާވައި ހިންގާ ފަރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމާއި ހުއްދަ ހޯދުން

32. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެއްވެސް ފަރާތަކުން ދަތުރު ރާވައި ހިންގުމުގެ ހިދުމަތް ދޭންވާނީ، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީން[118] ދޫކުރާ ހުއްދަ ހޯދުމަށް ފަހުގައެވެ.

ހުއްދަ ދޫކުރާ ފަރާތްތައް[119]

33. ދަތުރު ރާވައި ހިންގުމުގެ ހިދުމަތް ދިނުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރާނީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކަށެވެ.

ޓޫއަރ ގައިޑުކަން ކުރުން

34. (ހ) އެއްވެސް މީހަކު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޫއަރ ގައިޑުކަން ކުރަންވާނީ، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީން[120] ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ

---

115 ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

116 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

117 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އުނިކުރެވިފައި

118 ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

119 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

120 ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދަ ލިޔުމަކުން ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.

(ނ) ޓުއަރ ގައިޑުކަން ކުރާ ކޮންމެ މީހަކު، ޓުއަރ ގައިޑުގެ މަސައްކަތުގައި އުޅޭއިރު، އެމީހަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަ މީހުންނަށް ފެންނާނެހެން އެމީހާގެ ހެދުމުގައި ހަރުކޮށްފައި ބަހައްޓަން ވާނެއެވެ.

ޓެކްސް

ޓެކްސް 35. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓުތަކުގައި، ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ހޮޓަލްތަކުގައި، ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްތަކުގައި، ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުތަކުގައި، ޓޫރިސްޓުން ހޭދަކުރާ ކޮންމެ ދުވަހަކަށް، މިހާރަކަން 8 އެމެރިކާ ޑޮލަރު، ނުވަތަ މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީ ގަބޫލުކުރާ ބޭރު ފައިސާއަކުން 8 އެމެރިކާ ޑޮލަރަށްޖެހޭ އަދަދު، ދިވެހި ސަރުކާރަށް ޓެކްސްއެއްގެ ގޮތުގައި ނަގާނެއެވެ. ޓޫރިސްޓުންގެ އަތުން މި ޓެކްސް ނަގައި، ސަރުކާރަށް ހަވާލުކުރުމަކީ، އެ ޓޫރިސްޓަކު ހުރި ތަނެއް ހިންގާ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ. ވޭތުވެދިޔަ މަހުގެ ޓެކްސް، ހިނގާމަހުގެ 15 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ދައްކަން ނިންމަންވާނެއެވެ.[121]

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުއްދަ ދޫކުރާ ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުތަކުގެ ތެރެއިން، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ އުޅަނދުތައް ފިޔަވައި އެހެން ކޮންމެ އުޅަނދެއްގައި ދަތުރުކުރާ ކޮންމެ ޓޫރިސްޓެއްގެ އަތުން، އެމީހަކު ރާއްޖޭގައި ހުރިކަމަކު ކޮންމެދުވަހަކަށް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ޓެކްސް ނަގާނެއެވެ. އުޅަނދު ރާއްޖެން ފުރައިގެންދިޔުމުގެ ކުރިން، މި ޓެކްސް ސަރުކާރަށް ދައްކަންވާނެއެވެ. މި ޓެކްސް ދެއްކުމުގެ ޒިންމާ އުފުލާނީ، އެ އުޅަނދެއްގެ ކަންތައް ހަވާލުވެގެން ރާއްޖޭގައި ހުންނަ އޭޖެންޓެވެ.

(ނ) ރާއްޖެއަށް އަންނަ ބޭރުގެ ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުތަކުގެ ތެރެއިން، އެ

[121] ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2004، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން، މި ބަދަލު އިސްލާހުކުރެވިފައި

އުޅަނދެއް ރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުގައި ހޭދަކުރާ ވަގުތު 24 ގަޑިއިރަށްވުރެ އިތުރުނުވާ އުޅަނދުތަކުން، މި މާއްދާގެ (ނ) އާއި (ރ) ގައި ބުނެފައިވާ ޓެކްސް ދައްކާކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.

(ރ) ޓޫރިސްޓް ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުން ދޭ ހިދުމަތްތަކާއި ވިއްކާ ތަކެތީގެ އަގުން ޓެކްސް ނަގަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) އަހަރު ހަމަވުމުން މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ނެގުން ނިމުމަކަށް އަންނާނެއެވެ.[122]

(ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ނެގުން ނިމުމަކަށް އަންނަން ކުރިން މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަސް، މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޓެކްސް ނެގުން މި ޤާނޫނު ތަސްދީޤުކޮށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން އަލުން ރުޖޫޢަވާނެއެވެ.[123]

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރުޖޫޢަވުމުން ޓެކްސް ނެގުން 30 ނޮވެމްބަރު 2014 ގެ ނިޔަލަށް ނިމުމަކަށް އަންނާނެއެވެ.[124]

(ކ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓްތަކާއި، އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓްތަކާއި، ރިޒޯޓް ހޮޓާތަކާއި، ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްތަކާއި، ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުތަކާއި، އެނޫންވެސް އެފަދަ ތަންތަނުގައި ތިބޭ ޓޫރިސްޓުންގެ އަތުން، އެއިން ކޮންމެ މީހަކު އެތަންތަނުގައި ނުވަތަ އުޅަނދުގައި ހޭދަކުރާ ކޮންމެ ދުވަހަކަށް، ގްރީން ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި ޖަދުވަލުގައި، އަންނަނިވި މިންވަރަށް ދައުލަތަށް ޓެކްސް ނަގާނެއެވެ.[125]

(1) 1 ޖަނަވަރީ 2023 އިން ފެށިގެން 31 ޑިސެންބަރު 2024 ގެ

---

[122] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[123] ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2014، އެ ޤާނޫނަށް 5 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[124] ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2014، އެ ޤާނޫނަށް 5 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[125] ޤާނޫނު ނަންބަރު 42/2014، އެ ޤާނޫނަށް 6 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 46 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2022، އެ ޤާނޫނަށް 12 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2024، އެ ޤާނޫނަށް 14 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި.

ނިޔަލަށް، މީހަކަށް 6 (ހައެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު؛

(2) 1 ޖަނަވަރީ 2025 އިން ފެށިގެން، މީހަކަށް 12 (ބާރަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެބުނާ ބާޒާރުކުރުވަނިވި ނަމަވެސް، މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ހިންގާ ހޮޓާތަކާއި، ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްތަކުގެ ތެރެއިން 50 (ފަންސާސް) ކޮޓަރި ނުވަތަ އެއަށްވުރެ މަދު އަދަދެއްގެ ކޮޓަރި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ތަންތަނުގައި ތިބޭ ޓޫރިސްޓުންގެ އަތުން، އެއިން ކޮންމެ މީހަކު އެތަނެއްގައި ހުރެވުނު ކޮންމެ ދުވަހަކަށް، ގްރީން ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ނަގާނީ، އަންނަނިވި މުއްދަތުތަކުގައި، މިންވަރަށެވެ.[126]

(1) 1 ޖަނަވަރީ 2023 އިން ފެށިގެން 31 ޑިސެންބަރު 2024 ގެ ނިޔަލަށް، މީހަކަށް 3 (ތިނެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު؛

(2) 1 ޖަނަވަރީ 2025 އިން ފެށިގެން، މީހަކަށް 6 (ހައެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޓެކްސް، އެ މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ޓޫރިސްޓުންގެ އަތުން ނަގައި، ދައުލަތަށް ދައްކަންވާނީ، އެ ޓޫރިސްޓުން ހުރި ތަނެއް ހިންގާ ފަރާތެއްގެ ޒިންމާއެކެވެ.[127]

[126] ޤާނޫނު ނަންބަރު 42/2014، އަށް ގެނެވުނު 6 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި، އޭގެފަހުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އަށް ގެނެވުނު 8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި. އޭގެފަހުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އަށް ގެނެވުނު 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި. އޭގެފަހުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2022، އަށް ގެނެވުނު 12 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި. އޭގެފަހުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2024، އަށް ގެނެވުނު 14 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި.

[127] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އަށް ގެނެވުނު 8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

(މ) މި މާއްދާގެ (ކ) އަދި (ޅ) އެހެން އޮތުމާއެކުވެސް، 1 ޖަނަވަރީ 2025 އިން ފެށިގެން، އުމުރުން 2 (ދޭއް) އަހަރު ފުރިހަމަނުވާ ކުޑަކުދިން، ގުރީން ޓެކްސް ނެގުމުން އިސްތިސްނާވާނެއެވެ.[128]

(ފ) [އުނިކުރެވިފައި][129]

(ދ) [އުނިކުރެވިފައި][130]

(ތ) [އުނިކުރެވިފައި][131]

ޓެކްސް ކުރުމާބެހޭ އިންތިޒާމުތައް[132]

36. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނަގާ ޓެކްސް ނަގާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ކުރުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީންނެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނަގާ ޓެކްސް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނެގުމަށްޓަކައި މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅުމާބެހޭ އުސޫލުތަކާއި، އެސެސްމަންޓް ކުރުމާބެހޭ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހެދޭ ގަވާއިދުގައި މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގުރީން ޓެކްސް، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތައް ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތްތަކުގެ އަތުން ނަގާފައިވާނަމަ، ނުވަތަ ނަގަންޖެހޭ އަދަދަށްވުރެ އިތުރަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުގެ އަތުން ގުރީން ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ފައިސާ ނަގާފައިވާނަމަ، އެ

---

[128] ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2022، އެ ޤާނޫނަށް 12 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އިތުރުކުރެވިފައި. އަދިވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2024، އެ ޤާނޫނަށް 14 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރެވިފައި.

[129] ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2022، އެ ޤާނޫނަށް 12 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އިތުރުކުރެވިފައި. އަދިވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2024، އެ ޤާނޫނަށް 14 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އުނިކުރެވިފައި

[130] ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2022، އެ ޤާނޫނަށް 12 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އިތުރުކުރެވިފައި. އަދިވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2024، އެ ޤާނޫނަށް 14 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އުނިކުރެވިފައި

[131] ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2022، އެ ޤާނޫނަށް 12 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އިތުރުކުރެވިފައި. އަދިވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2024، އެ ޤާނޫނަށް 14 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އުނިކުރެވިފައި

[132] ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 5 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރެވިފައި. އަދިވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 42/2014، އެ ޤާނޫނަށް 6 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

ފައިސާ އެފަރާތަކަށް އަނބުރާދޫކުރައްވާ ހިނދަކު، އެ ޓޫރިސްޓުބޯޓު ހުރި ތަނެއް ހިންގާ ފަރާތުން އެ ފައިސާ ދައުލަތަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.[133]

ޓެކްސް ނުދައްކައިފިނަމަ ޖޫރިމަނާކުރުމާއި ހުއްދަ ބާޠިލުކުރުން[134]

37. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭ ފަރާތަކުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު) އާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެ ޓެކްސް ނުދައްކައިފިނަމަ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެފަރާތެއް ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޓެކްސާއި، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖޫރިމަނާ އެ އޮފީހަށް ދައްކަންޖެހޭ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ނުދައްކައިފިނަމަ، އެތަނެއް ހިންގުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަ ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ހުއްދައެއް ބާޠިލުކޮށްފިނަމަ، އަލުން އެ ހުއްދައެއް ދޫކުރެވޭނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެފަރާތަކުން ދައްކަމުން ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާވާ ޓެކްސާއި ޖޫރިމަނާ ދައްކާ ނިންމުމުންނެވެ.

ޓޫރިޒަމް ޓެކްސް ނެގުން އިސްތިސްނާ ކުރެވޭ ފަރާތްތަކުން

38. ސަރުކާރުން ޚާއްޞަ އިމްތިޔާޒު ދޭ ފަރާތްތަކުން، މިޤާނޫނުގައި ބުނެވިފައިވާ ޓެކްސް ނެގުން އިސްތިސްނާ ވާނެއެވެ.

އެހެނިހެން ކަންތައްތައް

[133] ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2022، އެ ޤާނޫނަށް 12 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން މި ބަހުރު އިތުރުކުރެވިފައި

[134] ޤާނޫނު ނަންބަރު 42/2014، އެ ޤާނޫނަށް 6 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކާއި، އިންޓަގްރޭޓަޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކާއި، ހޮޓާތަކާއި، ރިސޯޓް ހޮޓާތަކާއި، ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް އަދި ޔޮޓް މެރީނާތަކުގައި ސްޓޭންޑަޑް ބެލެހެއްޓުން[135]

39. (ހ) ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކާއި، އިންޓަގްރޭޓަޑް ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކާއި، ރިސޯޓް ހޮޓާތަކާއި، ހޮޓާތަކާއި، ޔޮޓް މެރީނާތައް އަދި ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ތަކުގައި ކަމާގުޅުންހުރި މުއައްސަސާތައް ޤަބޫލުކުރާ މިންގަނޑުތަކެއްގެ މައްޗަށް އެކަށައެޅޭ ސްޓޭންޑަޑް ނިޒާމެއް، މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޤާއިމުކުރަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދު ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސްޓޭންޑަޑް ނިޒާމު ކޮންމެ 2 (ދޭއް) އަހަރުން 1 (އެކެއް) ފަހަރު ދިރާސާކުރުމުގެ ސަޔާހީ ޚިދުމަތްތަކުގެ އެހީތެރިކަމާއެކު މިނިސްޓްރީން ބަލައި ފާސްކުރަންވާނެއެވެ.

ބިދޭސީން ޓޫރިޒަމުގެ މަސައްކަތުގައި ކުރުން

40. [އުނިކުރެވިފައި][136]

އިމާރާތްކުރުމަށް ގެންނަ ތަކެތީގެ އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީ މާފުކޮށްދިނުން

41. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓެއް ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ހޮޓަލެއް ހެދުމަށް ދޫކުރާ ބިމެއްގައި ރިސޯޓް ނުވަތަ ހޮޓާ އިމާރާތްކުރުމަށާއި، އޭގެ ބަރަދަރުކުރުމަށާއި، އެފަދަ ތަންތަނުގެ ފެންވަރު މަތިކުރުމަށް އިމްޕޯޓް ކުރާ ތަކެތީގެ އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީ މާފުކޮށްދިނުމުގެ އުސޫލުތަކެއް ކަނޑައަޅުއްވައި، އެ އުސޫލުތަކުގެ މަތިން ޑިއުޓީ މާފު ކޮށްދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޓޫރިޒަމްބޯޑު މިނިސްޓްރީ[137] އަށް މަޢުލޫމާތު ދިނުން

42. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްބޯޑު ތަރައްޤީ ހިސާބުތަކަށް ތައްޔާރު ކުރުމަށް ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު، ޓޫރިޒަމްބޯޑަށް މިނިސްޓްރީން[138] ހޯދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، އެ މިނިސްޓްރީއަށް، ޓޫރިޒަމުގެ މަސައްކަތްތަކާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުން ދޭންވާނެއެވެ.

ހުއްދަ ދޫކުރާ

43. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި، ރިސޯޓް ހޮޓަލާއި، ހޮޓަލާއި، ޓޫރިސްޓް

[135] ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2012، އެ ޤާނޫނަށް 3 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިތުރުކޮށް ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 48 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

[136] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އުނިކުރެވިފައި

[137] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމްބޯޑު މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

[138] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމްބޯޑު މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

މުއްދަތާއި، ހުއްދަ އާކުރުން[139]

ގެސްޓްހައުސްއާއި ޔޮޓް ބަނދަރު ހިންގުމަށާއި ޓޫރިސްޓް އުޅަނދު ދުއްވުމަށާއި ފީނުމުގެ ހިދުމަތް ދޭ ތަންތަނާއި ދަތުރު ރާވައި ހިންގުމުގެ ހިދުމަތް ދޭ ތަންތަން ހިންގުމުގެ ހުއްދައާއި އެންމެފަހުން ހުއްދަ ދޫކުރާނީ ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާ މުއްދަތަކަށެވެ. ކޮންމެ ހުއްދައެއްވެސް، އެ ހުއްދައެއް ދޫކުރި މުއްދަތް ހަމަވުމުން، އާކުރަންވާނެއެވެ.

ހުއްދަ އާއްމުކޮށް ފެންނާނެހެން ބެހެއްޓުން

44. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ކޮންމެ ހުއްދައެއް، މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބުނެފައިނުވާނަމަ، އެ ހުއްދައެއް ދޫކުރެވޭ ތަނެއްގައި އާއްމުކޮށް ފެންނާނެހެން ބަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ހިންގުމުގެ ފެންވަރު ކަނޑައެޅުން

45. ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކާއި، ޓޫރިސްޓް ހޮޓާތަކާއި، ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްތަކާއި، ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުތަކާއި ޔޮޓް ބަނދަރުތަކާއި ދަތުރު ކުރުވާ ބަޔާއި، އެކިއެކި ދަތުރުތަކުގެ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި އުޅަނދުތަކުން ފީނުން ހިންގަމުންދާ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި އެ ހިދުމަތްތަކުގެ ފެންވަރު ކަނޑައަޅާނީ ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ[140] އެކަން ނިންމާގޮތަކަށެވެ.

ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ތަރައްޤީކުރެވޭ ހިންގަމުންދާ ތަންތަނުގެ ކުލީގެ އެގްރީމެންޓު ބަދަލުކުރުން[141]

45-1. (ހ) ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ތަރައްޤީކުރެވޭ ހިންގަމުންދާ ރަށްތަކުގެ ނުވަތަ ބިމެއްގެ ފެންވަރު މަތިކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އޮފީސްގެ އެފަދަ ބޭނުމަކަށް، އެ ރަށެއް ނުވަތަ އެ ބިމެއް ބޭނުންކުރުމުގައި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހުއްދަ ދޫކުރާ އެއްބަސްވުމާ ގޮތުގެމަތިން، އެ މިނިސްޓްރީގެ ހުއްދައާއެކު، އެ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ވަކި މުއްދަތަކަށެވެ. އަދި އެފަދަ ހާލަތެއްގައި ކަނޑައަޅާ ކަނޑައެޅުމުގައި ހަމަޖެހިފައިވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހުއްދަ ދޫކުރާ އެއްބަސްވުމާ ގޮތުގެމަތިން، ރަށުގެ ނުވަތަ ބިމުގެ ކުލީގެ އެގްރީމެންޓު އިސްލާޙުކުރުމަށްފަހުއެވެ.

[139] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާޙުކުރެވިފައި. އޭގެފަހުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާޙުކުރެވިފައި
[140] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[141] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ރަށުގެ ނުވަތަ ބިމުގެ ކުލީގެ އެގްރީމެންޓަށް ގެނެވޭ އިސްލާހުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރި-ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ މަސައްކަތް ނިންމައި، ތަން ހުޅުވައި، ހިދުމަތްދޭން ފަށާފައި ނުވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމްގެ މިނިސްޓްރީން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އެފަރާތަކާމެދު ފިޔަވަޅު އަޅައި، ކުލީގެ އެގްރީމެންޓް ބާތިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެފަދައިން ރަށުގެ ނުވަތަ ބިމުގެ ކުލީގެ އެގްރީމެންޓް ބާތިލުކުރާ ހާލަތެއްގައި، ރަށް ނުވަތަ ބިން ފަޅު ކުއްޔަށް ހިފިފައިވާ ފަރާތަށް ސަރުކާރުން އެއްވެސް ބަދަލެއް ދޭކަށް ނުޖެހޭނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ބިމެއްގެ ހިދުމަތް ދިނުން ހުއްޓާލައި، ތަން ބަންދުކޮށްފައިވާނަމަ، އެބިމެއްގެ ކުލީގެ އެގްރީމެންޓް ބާތިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޤާނޫނީ ގޮތުން މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޓޫރިސްޓް ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގެ ރެޖިސްޓްރޭޝަން ކެންސަލް އުވާލުމާއި އުސޫލު ޢަމަލުކުރުން[142]

45-2. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމްގެ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން، ޓޫރިސްޓް ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގައި، އެތަނެއްގެ އެކި ދާއިރާތަކުގެ ސްޓާފިން އަދި އޮޕަރޭޝަންސް ސްޓޭންޑަރޑްސް ކަނޑައަޅާ ރެޖިސްޓްރޭޝަން ކެންސަލް އުވާލަންވާނެއެވެ.

ޓޫރިސްޓް ހިދުމަތްދޭ ތަންތަން އިސްތިހާރުކުރުން[143]

45-3. (ހ) ޓޫރިސްޓް ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި އެތަންތަނުން ދޭ ހިދުމަތްތައް އިސްތިހާރުކުރަންވާނީ، އެތަނަކީ ނުވަތަ ހިދުމަތަކީ މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ޓޫރިސްޓް ހިދުމަތްދޭ ތަނެއް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ކަމުގައިވެފައި، އެފަދަ ތަންތަނާއި ހިދުމަތްތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޓޫރިޒަމްގެ

[142] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[143] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ކުއްލިން ދޫކުރާ، ތަރައްޤީކުރުވުމުން އަންނަ ތަންތަނުގެ ތެރެއިން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ ފެތޭ ތަންތަނާއި، އެއްވެސް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ އިތުރު ތަންތަން، އިސްތިސްނާކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު މިނިސްޓްރީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) ޓުރިސްޓް ޚިދުމަތްދޭ ތަންތަނުން، އެތަންތަނާއި އެތަންތަނުން ދޭ ޚިދުމަތްތައް އިސްތިޢުމާލުކުރުމުގައި، އަންނަނިވި މިންގަނޑުތައް ހިފެހެއްޓެން ވާނެއެވެ.

(1) ޓުރިސްޓް ޚިދުމަތްދޭ ތަނަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓަރީގައި ނުވަތަ ހިންގުމުގެ ހުއްދައިގައި ބަޔާންކުރާ ބާވަތުގެ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ފިޔަވާ އިސްތިޢުމާލުނުކުރުން؛

(2) ޓުރިސްޓް ޚިދުމަތްދޭ ތަނަކީ ވަކި ދަރަޖައެއްގެ ނުވަތަ ގިންތިއެއްގެ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅައި، އެގޮތުގެމަތިން ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ދޫކޮށްފައިވާ ތަނެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެތަން ދަރަޖައެއްގެ ނުވަތަ ގިންތިއެއްގެ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ފިޔަވާ އިސްތިޢުމާލުނުކުރުން؛

(3) ޓުރިސްޓް ޚިދުމަތްދޭ ތަނާއި، އެތަނުން ލިބޭ ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ދެވޭ މަޢުލޫމާތު ފުރިހަމަ އަދި ތެދު މަޢުލޫމާތު ކަށަވަރުކުރުން؛

(4) ޓުރިސްޓް ޚިދުމަތްދޭ ތަނެއްގެ ވަށައިގެންވާ ޤުދުރަތީ މާހައުލާ ގުޅޭގޮތުން ނުވަތަ އެއްވެސް ދިރުންތަކާބެހޭ ޤުދުރަތީ ސަރަޙައްދަކާ ގުޅޭގޮތުން ދެވޭ މަޢުލޫމާތު ފުރިހަމަ އަދި ތެދު މަޢުލޫމާތު ކަށަވަރުކުރުން؛

(5) ޓުރިސްޓް ޚިދުމަތްދޭ ތަނުގެ ވަށައިގެންވާ ސަރަޙައްދާއި، އެ

ސަރަޙައްދުން ލިބެންހުރި ހިދުމަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ދެވޭ މައުލޫމާތަކީ ފުރިހަމަ އަދި ތެދު މައުލޫމާތު ކަމުގައިވުން.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށް، ޓޫރިސްޓު ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއި އެތަންތަނުން ދޭ ހިދުމަތްތައް އިސްތިހާރުކުރުމުގައި ހިފެހެއްޓަންޖެހޭ ތަފްސީލީ މިންގަނޑުތަކާއި އުސޫލުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ޓޫރިޒަމް ޓެކްސް ފަންޑު[144]

45-4. (ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، މި ޤާނޫނުގެ 45-5 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މަޤްޞަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި، "ޓޫރިޒަމް ޓެކްސް ފަންޑު" ގެ ނަމުގައި، ފަންޑެއް އުފެދިގެންދާނެއެވެ.

(ށ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، އެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2006 (ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޤާއިމުކޮށް ހިންގަމުން އައި "ފަތުރުވެރިކަމުގެ ސިނާޢަތުގެ ޓެކްސް ފަންޑު" އާއި، އެ ފަންޑުގައިވާ ފައިސާ މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަންޑަށް ބަދަލުވާނެއެވެ.

ފަންޑުގެ މަޤްޞަދުތައް[145]

45-5. ޓޫރިޒަމް ޓެކްސް ފަންޑުގެ މަޤްޞަދުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

(ހ) ދުރުން ފެންނަ ސިޔާސަތެއްގެ ދަށުން، ފަސޭހަކަމާއެކު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމަށް މާލީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މަގުފަހިކޮށްދީ، އެފަދައިން ލިބޭ އެހީ އަމާނާތްތެރިކަމާއެކު ބެލެހެއްޓުން؛

(ށ) ޓޫރިޒަމާއި ޓޫރިޒަމްގެ ވަސީލަތްތައް ކުރިއެރުވުމަށާއި، ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި

[144] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި
[145] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ޤާބިލުކަން އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި މާލީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން؛

(ނ) ޓޫރިޒަމުގެ ވަސީލަތްތައް ތަރައްޤީކުރުމަށް އިންވެސްޓްކުރުން؛

(ރ) ފަންޑަށް ޖަމާކުރެވޭ ފައިސާއިން ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން އިންވެސްޓްކުރުން.

ފަންޑަށް ޖަމާކުރެވޭ ފައިސާ[146]

45-6. މި ޤާނޫނުގެ 4-45 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޤާއިމުކުރެވޭ ޓޫރިޒަމް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފަންޑުގެ ރައުސްމާލު އެކުލެވިގެންވަނީ އަންނަނިވި މާލީ މަސްދަރުތަކުގެ މައްޗަށެވެ.

(ހ) ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހިންގާ ޓޫރިޒަމް ހަރަކާތްތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭއާއި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ވިޔަފާރިތަކުންނާއި އެނޫންވެސް ފަރާތްތަކުން ލިބޭ ސްޕޮންސަރޝިޕް ފައިސާއާއި އެނޫންވެސް ފައިސާ؛

(ނ) ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތްތަކުން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ކޯޕަރޭޓް ސޯޝަލް ރެސްޕޮންސިބިލިޓީ (ސީ.އެސް.އާރު) ގެ ގޮތުގައި ފަންޑަށް ދައްކާ ފައިސާ؛

(ރ) ފަންޑުން ޤާއިމުކުރާ އިންވެސްޓްމަންޓްތަކުން ލިބޭ ފައިސާ؛ އަދި

(ބ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ އެނޫންވެސް ފައިސާ.

ފަންޑު ހިންގުން[147]

45-7. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 4-45 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަންޑު ހިންގާނީ، ފަންޑުގެ ޓްރަސްޓް ސްޓޭޓްމަންޓާ އެއްގޮތަށް، އަދި ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑުގެ ހިންގާ ބޯޑުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީންނެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށް، ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑުގެ ހިންގާ ބޯޑު ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑުގެ ހިންގާ ބޯޑު އެކުލަވާލެވޭނެ ގޮތާއި، އެ ބޯޑުގެ ހިންގުމުގެ އުސޫލުތައް މި

[146] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އާ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި
[147] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އާ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑު ހިންގަންވާނީ، މި ޤާނޫނާއި ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ. އަދި، ފަންޑު ހިންގަންވާނީ ސަރުކާރުގެ އެހެނިހެން ފަންޑުތަކާ ވަކިންނެވެ.

(ނ) ފަންޑުގެ އިދާރީ އެންމެހައި ކަންކަން ބަލަހައްޓާނީ ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީންނެވެ.

ފަންޑުގެ ފައިސާ ބޭނުންކުރުން[148]

45-8. ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑުގެ ފައިސާ ޚަރަދުކުރެވޭނީ، ފަންޑުގެ މަޤްޞަދުތައް ޙާޞިލުކުރުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އަންނަނިވި ކަންކަމަށެވެ.

(ހ) ފަތުރުވެރިކަމުގެ ސިނާޢަތް ތަރައްޤީކުރުމަށް ހިންގާ ބަރަނާމްތަކަށް؛

(ށ) ޓޫރިޒަމްގެ ވަސީލަތްތަށް ކުރިއެރުވުމަށްޓަކައި އިންވެސްޓްކުރުމަށް؛

(ނ) ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގައި ބަރަނާމްތެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ޤާބިލުކަން އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި ތަޢުލީމާއި ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުމަށް؛

(ރ) އާންމު އިޤްތިޞާދާއި ފައިދާ ލިބިދޭ ބަރަނާމްތަކަށް ހިންގުމަށް؛

(ބ) ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑުގެ ހިންގާ ކޮމިޓީން ކަނޑައަޅާ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އެހެނިހެން ކަންކަން.

ފަންޑުގެ ފައިސާ އިންވެސްޓްކުރުން[149]

45-9. (ހ) ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑުގެ މަޤްޞަދުތައް ޙާޞިލުކުރުމަށްޓަކައި ފަންޑުން ކުރެވޭ ޚަރަދުގެ މިންވަރު އިތުރުކުރުމުގެ މަޤްޞަދުގައި، ފަންޑުގައިވާ ފައިސާ އިންވެސްޓްކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ މަޤްޞަދަށް ފަންޑުގައިވާ ފައިސާ އިންވެސްޓްކުރާނެ މިންވަރާއި އިންވެސްޓްކުރާނެ ދާއިރާތަކާއި ކަމާބެހޭ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅާނީ، ފަންޑުގެ ހިންގާ ކޮމިޓީންނެވެ.

(ނ) ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑުގެ ފައިސާ އިންވެސްޓްކުރުމުގައި [illegible]

[148] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އަ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[149] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އަ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ސިޔާސަތުތައް ބަޔާންކުރާ، ފަންޑުގެ "ސްޓޭޓްމަންޓް އޮފް އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރިންސިޕަލްސް" ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑުގެ ހިންގާ ކޮމިޓީން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.

ފަންޑު އޮޑިޓްކުރުމާއި ފަންޑު ހިންގި ގޮތުގެ ރިޕޯޓްކުރުން[150]

45-10. (ހ) ކޮންމެ މާލީ އަހަރެއް ނިމުމުން އެ އަހަރަކު ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑު ހިންގި ގޮތުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓާއި މާލީ ހިސާބު ތައްޔާރުކޮށް، އެ އަހަރެއް ނިމޭތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށާއި، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަހަރީ ރިޕޯޓާއި މާލީ ހިސާބު އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހެޅުމާ 2 (ދެ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޓޫރިޒަމް ޓްރަސްޓް ފަންޑު، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮޑިޓްކޮށް، އޮޑިޓް ރިޕޯޓް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ހިދުމަތުގެ ފެންވަރު ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު

46. ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކާއި، ޓޫރިސްޓް ހޮޓާތަކާއި، ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްތަކާއި، ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުފަހަރާއި، ޔޮޓް ބަނދަރުތަކާއި، ޕިކްނިކުގެ ހިދުމަތް ތަންތަނާއި ދަތުރު ކުރާ ހިސާބުގެ ހިދުމަތް ތަންތަން ބަލައި، އެފަދަ ތަންތަނުން ހިދުމަތް ދޭނީ ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[151] ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާއި މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ[152] އަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ހިދުމަތުގެ ފެންވަރު ދަށްވެއްޖެނަމަ ޖޫރިމަނާކުރުމާއި

47. ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓުތަކުން ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ހޮޓާތަކުން ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސްތަކުން ނުވަތަ ޓޫރިސްޓް އުޅަނދުފަހަރުން ނުވަތަ ޔޮޓް ބަނދަރުތަކުން ނުވަތަ ޕިކްނިކުގެ ހިދުމަތް ދޭތަނަކުން ނުވަތަ ދަތުރު ކުރާ ހިސާބުގެ ހިދުމަތް ދޭތަނަކުން

[150] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިތުރުކުރެވިފައި

[151] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

[152] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި

ހުއްދަ ހިފެހެއްޓުން

ދީ ހުއްދަތަކުގެ ފެންވަރު ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން[153] ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކަށްވުރެ ދަށްވެއްޖެނަމަ، އެތަނެއް -/1,000,000 ރުފިޔާއަށް ވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރުމާއި، ކަމުގެ ކުށޭބޮޑުމިނަށް، އެތަނަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަ އެކަމެއް އިސްލާހުކުރެވެންދެން ހިފެހެއްޓުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ[154] އަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

އަދަބު

48. މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތަކާމެދު ވަކިގޮތަކަށް އަމަލުކުރުމަށް މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، އެފަރާތެއް -/100,000 ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް ޖޫރިމަނާކުރުން[155]

49. މި ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާއާއި އެ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތެއް، އެ މާއްދާގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތެއްގެމަތީން -/5,000,000 (ފަސްމިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.

ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށިއިރު ރަޖިސްޓަރީ ނުކޮށް އޮތް ހުއްދަ ނުހޯދައި ހުންނަ ތަންތަން ރަޖިސްޓަރީކޮށް ހުއްދަ ހޯދުން

50. މި ޤާނޫނުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރަންޖެހޭކަމަށް ބުނެފައިވާ ތަންތަނާއި، ހުއްދަ ހޯދަން ޖެހޭކަމަށް ބުނެފައިވާ ތަންތަނުގެ ތެރެއިން، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށިއިރު ރަޖިސްޓަރީ ނުކޮށް ހުންނަ ތަންތަނާއި، ހުއްދަ ހޯދައިނުލާ ތަންތަން، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުން 1 އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށް، ހުއްދަ ހޯދައި ނިންމަން ވާނެއެވެ.

ހިދުމަތްތަކަށް ފީ ނެގުން

51. ފަތުރުވެރިކަމާބެހޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ފޯރުކޮށްދޭ ހިދުމަތްތަކަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތެއްގެމަތީން ހިދުމަތުގެ ފީއެއް ނެގިދާނެއެވެ. އެގޮތުން ދޭ ހިދުމަތްތަކަށް ފީ ނެގޭނީ އުސޫލާއި މިންވަރު

[153] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[154] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
[155] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2015، އެ ޤާނޫނަށް 7 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން، މި މާއްދާ އިޟާފުކުރެވިފައި

ކަނޑައަޅައި، ކަމާބެހޭ ގަވާއިދު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/99 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ހަދައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.[156]

ގަވާއިދު ހެދުން

52. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރެއިން، ވަކި ފަރާތަކުން ހަދަންޖެހޭކަމަށް ބަޔާންވެފައިވާ ގަވާއިދުތަކާއި ނޫން ގަވާއިދުތައް ހަދައި ހިންގާނީ، ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީއިން އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ ފަރާތަކުންނެވެ.

މާނަ

53. މި ޤާނޫނުގައި، އެ އިބާރާތެއް ހިނގައިފައިވާ ގޮތުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިގެން ދޭހަނުވާނަމަ:

(ހ) "ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ނިދުމާއި ކެއުން ހަމަޖެހޭގޮތަށް ޓޫރިސްޓުން ބައިތިއްބުމަށް ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ ރަށަކަށެވެ.

157

(ށ) "ޓޫރިސްޓް ހޮޓާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ނިދުމާއި ކެއުން ހަމަޖެހޭގޮތަށް ޓޫރިސްޓުން ބައިތިއްބުމަށް ރަށެއްގެ ބައެއްގައި ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ، އަދި ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ފެސިލިޓީތަކެއް އެއްތަނެއްގައި ޤާއިމުކުރެވިފައިވާ، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި ރިސޯޓް ހޮޓާއި ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް ނޫން ތަނަކަށެވެ.[158]

(ނ) "ރިސޯޓް ހޮޓާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ނިދުމާއި ކެއުން ހަމަޖެހޭގޮތަށް ޓޫރިސްޓުން ބައިތިއްބުމަށް ކަނޑައަޅާ ފެސިލިޓީތަކާއި ޚިދުމަތްތަކެއް ހިމެނޭގޮތަށް ރަށެއްގެ ބައެއްގައި ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ

---

[156] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އެ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާހުކޮށް، އެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއިން ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރެވިފައި

[157] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

[158] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

ތަންތަނަށެވެ.159

(ރ) "ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ނިދުން ހަމަޖެހޭގޮތަށް ޓޫރިސްޓުން ބައިތިއްބުމަށް ކޮޓަރިތައް ހިފެހެއްޓޭގޮތަށް މީހުން ދިރިއުޅުމަށް ޢިމާރާތްކޮށްފައިވާ ގޭތެރޭގައި ނުވަތަ ކައުންސިލުން ޢިމާރާތްކޮށްފައިވާ ބިންތަކުގައި ތަރައްޤީކުރާ ތަންތަނަށެވެ.160

(ބ)161 "ޓޫރިސްޓް އުޅަނދު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީން162 ކަނޑައަޅާ ފެންވަރަކަށް ނިދުމާއި ކެއުން ހަމަޖެހޭގޮތަށް، އަދި އެ އުޅަނދެއްގައި ހުރެގެން ކުރުދުވަސްވަރަކަށް ވަކި ރޭތަކުން އަގު ނަގައިގެން ޓޫރިސްޓުން ބައިތިއްބުމަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ އުޅަނދުތަކެވެ.

(ޅ)163 "ޔޮޓް ބަނދަރު" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، ޔޮޓާއި އެފަދަފަހަރުން އުޅަނދު ބަނދަރު ކުރުމަށާއި، އެފަދަ އުޅަނދުތަކަށް އެކިއެކި ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ބަނދަރުތަކެވެ.

(ކ)164 "ފީނުމުގެ ޚިދުމަތު ތަންތަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޑައިވިންގ ސްކޫލާއި، ޑައިވިންގ ބޯޓާއި، ޓޫރިސްޓުންނަށް ޚިދުމަތް ދިނުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފީނުމުގެ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތްތަކެވެ.

(އ)165 "ދަތުރު ރާވައި ހިންގުމުގެ ޚިދުމަތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޙައްޖާއި ޢުމްރާއަށް ރާއްޖެއިން ބޭރަށްދާ ދިވެހިންގެ ދަތުރު ފިޔަވައި، ޓިކެޓު

---

159 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކޮށް، މި މާއްދާގެ އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި
160 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 53 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި. އަދިވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2025، އެ ޤާނޫނަށް 15 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި
161 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިސްލާހާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ރ) (ބ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި
162 ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2010، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން "ޓޫރިޒަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައި
163 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިސްލާހާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ބ) (ޅ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި
164 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިސްލާހާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ޅ) (ކ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި
165 ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިސްލާހާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ކ) (އ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި

އޭޖެންސީތަކުންނާއި ޓްރަސްޓް އޮފްޝޯރބޭންކުންނާއި، އަދި މިނޫންވެސް ރާއްޖެއަށް އަންނަ މުދަލާއި ރާއްޖޭން ބޭރަށްދާ މުދަލުގެ ދަތުރު، ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން ރާވައި ހިންގާ ފަރާތްތަކުން ދޭ ޚިދުމަތްތަކެވެ.

(ވ)[166] "އިންވެސްޓްމަންޓް ކުންފުނި" ކަމަށް ބުނެފައި އޮވަނީ، ބޭންކުތަކާއި، އިންޝުއަރެންސް ކުންފުނިތަކާއި، އެފަދަ މާލީ އެހެން ކުންފުނިތަކާއި، އެކިފަރާތްތަކުގެ ފައިސާ ބަލަހައްޓައި އިންވެސްޓް ކޮށްދިނުމަށް އުފައްދާފައިވާ ކުންފުނިތަކަށެވެ.

(މ)[167] "ޓޫރިސްޓެއް" ކަމަށް ބުނެފައި އޮވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2007 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަންގެ ޤާނޫނު) ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ "ޓޫރިސްޓް ވިޒާ" ގައި ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަންނަ ނުވަތަ އެ ވިޒާ ލިބިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުންނަ ކޮންމެ މީހަކަށެވެ.[168]

(ފ)[169] "ފަތުރުވެރިކަމާބެހޭ ކަންކަން" ކަމަށް ބުނެފައި އޮވަނީ، ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓް، ރިސޯޓް ހޮޓާ، ހޮޓާ، ޓޫރިސްޓް ގެސްޓްހައުސް އަދި ޔޮޓް ބަނދަރުފަދަ ތަންތަން ހަދައި ތަރައްޤީކޮށް ހިންގުމާއި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަންނަ ފަތުރުވެރިންނަށް ހާއްސަކުރެވިގެން ދޯނި ފިޝިންގާއި، ވޯޓަރ ސްޕޯޓްސް އަދި ފަތުރުވެރިން ދަތުރު ދިއުމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުން ފަދަ ކަންކަމަށެވެ.[170]

(ދ)[171] "އެކޮމޮޑޭޝަން ޒީ" ކަމަށް ބުނެފައި އޮވަނީ، ފަތުރުވެރިކަމާބެހޭ

[166] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިޞްލާޙާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (އ) (ވ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކޮށްފައި

[167] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިޞްލާޙާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ވ) (މ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކޮށްފައި

[168] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

[169] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިޞްލާޙާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (މ) (ފ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކޮށްފައި

[170] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އެ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި އިބާރާތް އިތުރުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

[171] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިޞްލާޙާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ފ) (ދ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކޮށްފައި

ކަންކަމަށް ދޫކުރާ ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅުގައި ހިންގުމަށް ހުށަހަޅާ މަޝްރޫޢުއަށް ބިނާކޮށް، އެއިރެއްގެ މާކެޓު އަގަށް ބަލައި، ރަށް ނުވަތަ ބިން ނުވަތަ ފަޅާ ގުޅޭ ލީސްހޯލްޑް ޙައްޤުތަށް ލިބިގަތުމަށްޓަކައި ދައުލަތަށް ދެއްކުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ މަޝްވަރާއާއެކު ޓޫރިޒަމްގެ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ފީ އަދާކުރަން.[172]

(ބ)[173] "ޓޫރިޒަމް ރިއަލް އެސްޓޭޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ފަތުރުވެރިކަމުގެ ދާއިރާގައި ބޭރުގެ އިންވެސްޓްމަންޓް އިތުރުކުރުމަށް ހުޅުވާލެވިފައިވާ، އެ ދާއިރާގައި ރިއަލް އެސްޓޭޓް އުސޫލުން، ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުނިތައް ގުޅިގެން ހިންގުމަށް، ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތަކަށެވެ.[174]

(ޅ)[175] "ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުނި" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެ ކުންފުނީގެ ހިއްސާދާރުން އެކުލެވިގެންވާ އެންމެހައި ހިއްސާ، ސަރުކާރުގެ ނަމުގައި، ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާވާ ކުންފުނިއެއް ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ ސައްތައިން ސައްތަ ހިއްސާވާ އެހެން ކުންފުނިތަކެއްގެ ގިނަ ކުންފުނިތަކެއްގެ ނަމުގައި ހިފާ ކުންފުނި ހިފާ ގޮތުންނެވެ.[176]

އުވާލެވޭ ޤާނޫނު

54. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 15/79 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމްގެ ޤާނޫނު) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/94 (ޓޫރިސްޓް ރިޒޯޓް ހެދުމަށް ފަޅުރަށްރަށް ދޫކުރާގޮތުގެ ޤާނޫނު) އުވުނީއެވެ.

[172] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2016، އެ ޤާނޫނަށް 8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި އިބާރާތް އިތުރުކުރެވިފައި

[173] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިޞްލާޙާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ރ) (ބ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި

[174] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި

[175] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާއިން ގެނެވުނު އިޞްލާޙާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގައި ކުރިން އޮތް (ބ) (ޅ) އަށް ބަދަލުކޮށް އަކުރުތައް ތަރުތީބުކުރެވިފައި

[176] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

ޖަދުވަލު 1[177]

ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓާއި ޓޫރިސްޓް ހޮޓާލާއި ޔޮޓް މަރީނާއާއި އިންޓަގްރޭޓެޑް ޓޫރިޒަމް ޕްރޮޖެކްޓްތަކަށް ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުއްޔަށްދޭ ރަށްރަށާއި ބިންބިމުގެ ކުލި

އަތޮޅު	200000 (ދެލައްކަ) އަކަފޫޓަށް ވުރެ ކުޑަ ބިންތަކަށް	200001 (ދެލައްކަ އެކެއް) އަކަފޫޓާއި 400000 (ހަތަރުލައްކަ) އަކަފޫޓާ ދެމެދުގެ ބިންތަކަށް	400001 (ހަތަރުލައްކަ އެކެއް) އަކަފޫޓަށްވުރެ ބޮޑު ބިންތަކަށް
ޏ، ސ	އަކަފޫޓަކަށް އަހަރަކަށް 2 (ދުއި) އެމެރިކާ ޑޮލަރު (250000 (ދެލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ޑޮލަރާ ހަމައަށް)	އަހަރަކަށް 400000 (ހަތަރުލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު	އަހަރަކަށް 800000 (އަށްލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު
ހއ، ހދ، ށ	އަކަފޫޓަކަށް އަހަރަކަށް 4 އެމެރިކާ ޑޮލަރު (500000 (ފަސްލައްކަ) ޑޮލަރާ ހަމައަށް)	އަހަރަކަށް 750000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު	އަހަރަކަށް 1000000 (އެއްމިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރު
ނ، ރ، ބ، ޅ، ކ، އއ، އދ، ވ، މ، ފ، ދ	އަކަފޫޓަކަށް އަހަރަކަށް 8 (އަށެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު (1000000 (އެއްމިލިއަން) ޑޮލަރާ ހަމައަށް)	އަހަރަކަށް 1500000 (އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު	އަހަރަކަށް 2000000 (ދެމިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރު
ތ، ލ، ގއ، ގދ	އަކަފޫޓަކަށް އަހަރަކަށް 6 (ހައެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު 750000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރާ ހަމައަށް)	އަހަރަކަށް 1125000 (އެއްމިލިއަން އެއްލައްކަ ފަންސަވީސްހާސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު	އަހަރަކަށް 1500000 (އެއްމިލިއަން ފަސްލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު

[177] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އާ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާއިން، ޖަދުވަލު 1 އިތުރުކުރެވިފައި

ޖަދުވަލު 2[178]

މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށުން ފަތުރުވެރިކަމުގެ ބޭނުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ބިންބިމުގެ ކުލި

އަތޮޅު	200,000 (ދުއިސައްތަ) އަކަމީޓަރަށް ވުރެ ކުޑަ ބިންތަކަށް	200,001 (ދުއިސައްތަ އެކެއް) އަކަމީޓަރާއި 400,000 (ހަތަރުލައްކަ) އަކަމީޓަރާ ދެމެދުގެ ބިންތަކަށް	400,001 (ހަތަރު ލައްކަ އެކެއް) އަކަމީޓަރަށްވުރެ ބޮޑު ބިންތަކަށް
ސ، ޏ	އަކަމީޓަރަކަށް އަހަރަކަށް 1 (އެކެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު (125,000 (އެއްލައްކަ ފަންސަވީސްހާސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރާ ހަމައަށް)	އަހަރަކަށް 200,000 (ދުއިސައްތަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު	އަހަރަކަށް 400,000 (ހަތަރުލައްކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު
ހއ، ހދ،	އަކަމީޓަރަކަށް އަހަރަކަށް 2 (ދޭއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު (250,000 (ދުއިސައްތަ ފަންސާސްހާސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރާ ހަމައަށް)	އަހަރަކަށް 375,000 (ތިންސަތޭކަ ހަތްދިހަފަސްހާސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު	އަހަރަކަށް 500,000 (ފަސްސަތޭކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރު
ށ، ރ، ބ، ޅ، ކ، އއ، އދ، ވ، މ، ފ، ދ	އަކަމީޓަރަކަށް އަހަރަކަށް 4 (ހަތަރެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު (500,000 (ފަސްސަތޭކަ) އެމެރިކާ ޑޮލަރާ ހަމައަށް)	އަހަރަކަށް 750,000 (ހަތްސަތޭކަ ފަންސާސްހާސް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު	އަހަރަކަށް 1,000,000 (އެއްމިލިއަން) އެމެރިކާ ޑޮލަރު
ނ، ތ، ލ، ގއ، ގދ	އަކަމީޓަރަކަށް އަހަރަކަށް 3 (ތިނެއް) އެމެރިކާ ޑޮލަރު	އަހަރަކަށް 562,500 (ފަސްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްދެހާސް ފަސްސަތޭކަ	އަހަރަކަށް 750,000 (ހަތްސަތޭކަ

[178] ޤާނޫނު ނަންބަރު 35/2020، އެ ޤާނޫނަށް 10 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާއިން ޖަދުވަލު 2 އިތުރުކުރެވިފައި. އަދި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2022، އެ ޤާނޫނަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 56 ވަނަ މާއްދާއިން ޖަދުވަލު 2 އިސްލާހުކުރެވިފައި

	(375,000 (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަފަސްހާސް) ރުފިޔާ ޖޫރިމަނާ ހަމައަށް)	ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ޖޫރިމަނާ	ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާ ޖޫރިމަނާ
ދާލް ސިޓީ	އަކަމިބަރަކަށް އަހަރަކަށް 95 (ނުވަދިހަ ފަހެއް) ރުފިޔާ ޖޫރިމަނާ	އަކަމިބަރަކަށް އަހަރަކަށް 95 (ނުވަދިހަ ފަހެއް) ރުފިޔާ ޖޫރިމަނާ	އަކަމިބަރަކަށް އަހަރަކަށް 95 (ނުވަދިހަ ފަހެއް) ރުފިޔާ ޖޫރިމަނާ

އަޕްޑޭޓްކުރެވުނު ތާރީޚު: 19·3·2025